

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Դեմոկրատ Կուսակցութիւնը «Սուփըր Երեքշաբթի»-էն Ետք

Ամերիկայի Գաղութագրական ընտրութիւններու միջկուսակցական պայքարը թեւակոխեց վճռական փուլ ու հրապարակի վրայ գլխաւորաբար մնացին երկու թեկնածուներ՝ Գաղութային փոխ Գաղութագրի Դեմոկրատ Կուսակցութեան Դերմոկրատ, որ ինքզինք կը նկատէ դեմոկրատ սոցիալիստ:

Ընտրապայքարի ցարդ ամենաթեթ օրը հանդիսացաւ Մարտի 3-ը, որու ընթացքին հրապարակի վրայ մնացած չորս թեկնածուներ պայքարեցան տիրանալու համար աւելի քան 1300 պատգամաւորներուն՝ 14 Գաղութային մէջ, որոնց շարքին երկու մեծ Գաղութային թաղամասեր՝ Քալիֆորնիան իր 494 պատգամաւորներով եւ Թեքսասը իր 228 պատգամաւորներով: Նկատի ունենալով այդ օրուայ վճռական կարեւորութիւնը մամուլը գայն կը կոչէր «Սուփըր Երեքշաբթի»:

Ընտրարշաւը Քալիֆորնիա չհասած շատ մը մեկնաբաններ Դեմոկրատի թեկնածութիւնը սկսած էին նկատել մահաւերձ, նկատի ունենալով որ, առաջին երեք Գաղութայիններուն մէջ՝ Այովա, Նիւ Յամփշայր եւ Նեվադա, ան արձանագրած էր շատ տկար արդիւնքներ: Ան Գաղութայիններուն կ'ունենար յաջող ընտրապայքար տանելու համար ժողովուրդէն Գաղութայիններուն հաւաքելու մէջ, գրասենեակներ բանալու, աշխատողներ վարձելու եւ մանաւանդ հեռատեսիլի ծախսալից ծանուցումներուն գումարներ հասցնելու համար:

Միւս կողմէ, Պայտընի այլ մրցակիցները ու գլխաւորաբար Պրընցի Սենտրոյ, ժողովուրդի նուիրած փոքր գումարներով, ամսական 30-40 միլիոն տոլար գումար կը հաւաքէր, տասնեակ հազարաւոր համակիրներու մասնակցութեամբ հանրահաւաքներ կ'ունենար ու կը յայտարարէր, որ եկած է Ամերիկայի մէջ «յեղափոխութիւն» կատարելու ժամանակը եւ երկիրը ազատելու խոշոր ընկերութիւններու եւ դրամատուներու ճիրաններէն ու ժողովուրդը դարձնելու երկրին տէրը:

Սենտրոյի յառաջ մղած գաղափարները, մանաւանդ առողջապահութիւնը բոլորի համար ձրի դարձնելու ծրագիրը, մեծ ընդունելութիւն կը գտնէին յատկապէս երիտասարդութեան եւ ուսանողութեան մօտ, որոնք դարձած էին ամենէն երեք թեկնածուի, ամենէն ջերմ համակիրները,

Պրընցի Սենտրոյ Զաղթեց Քալիֆորնիոյ Մէջ, Սակայն Դեմոկրատներուն Առաջատար Թեկնածուն

Երեքշաբթի, Մարտ 3-ին, Ամերիկայի 14 նահանգներու մէջ տեղի ունեցան նախնական՝ միջկուսակցական ընտրութիւններ, որոնց ընթացքին նախկին փոխ նախագահ Դեմոկրատ արձանագրեց անակնկալ յաղթանակներ:

Տասը նահանգներու մէջ, որոնց շարքին Թեքսասը, Մասաչուսեթսը Միչիգան, Արիզոնա, Օքլահոմա եւ այլ տեղեր Պայտըն արձանագրեց մեծ յաջողութիւններ, դառնալով Դեմոկրատ Կուսակցութեան առաջատարը՝ յառաջիկայ Նոյեմբերին կայանալիք Ամերիկայի նախագահական ընտրութիւններուն:

Յառաջիկայի թեկնածու Պրընցի Սենտրոյ յաղթանակներ արձանագրեց Ամերիկայի մեծագոյն նահանգին՝ Քալիֆորնիոյ մէջ, ինչպէս նաեւ Քոլորադոյի եւ Ենթակայի մէջ, սակայն այս արդիւնքները սպասուածէն շատ աւելի համեմատ էին:

Դեմոկրատ Կուսակցութեան դրօշակակիրը դառնալու համար թեկնածուները պէտք ունին 1991 պատգամաւորի ձայներուն: Երեքշաբթի օրուայ արդիւնքներէն ետք, Դեմոկրատ, մասնակի տուեալներով ունի 566 պատգամաւոր, իսկ Պրընցի Սենտրոյը՝ 501:

Ամէնուրեք, նկատելի էր ընտրողներու մեծ եւ մասնակիցներու մեծ թիւ: Կը հաղորդուի որ ընտրական

Ընտրողները կը սպասեն երկար շաբթի մէջ՝ քուէարկութեան կեդրոններէն մէկուն առջեւ

որոշ կեդրոններուն առջեւ մարդիկ ժամերով հերթի կը սպասէին են:

Կլէնտլի Ընտրութիւնները Նոյն օրը տեղի ունեցան նաեւ Կլէնտլի քաղաքապետարանի ընտրութիւնները, որոնց ընթացքին եւս արձանագրուեցան անակնկալներ: Քաղաքապետական Խորհուրդի անդամ Վարդան Կարապետեան ստանալով 7426 ձայն, չկարողացաւ ապահովել իր վերընտրութիւնը: Խորհուրդի երեք բաց տեղերը ոչ վերջնական արդիւնք-

ներով բաժին ինկան՝ Փոլա Տըվալին, որ ստացաւ 13469 ձայն, Արտի Քաջախեանին՝ 10939 ձայն, եւ Տան Պրոթմընին՝ 10432 ձայն:

Հայաստան Եւ Արցախ «Ազատութեան Տուն» Ցուցակով Մասամբ Ազատ Երկիրներու Շարքին

«Ազատութեան Տուն» (Freedom House) միջազգային իրաւապաշտպան կազմակերպութիւնը հրատարակած է իր տարեկան գեկոյցը՝ «Ազատութիւնը աշխարհի մէջ - 2020» խորագրին տակ:

Հեղինակաւոր կազմակերպութեան գեկոյցի Հայաստանին վերաբերող մասը ներկայացուցած է բացառապէս Լեռնային Ղարաբաղ արձանագրուած դրական տեղաշարժերը:

Ըստ գեկոյցին, շնորհիւ Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած փոփոխութիւններուն 2019 թուականի Սեպտեմբերի տեղական ինքնակառավարման մարմիններու ընտրութիւններուն ընդառաջ Լեռնային Ղարաբաղի տարածքին կար մրցակցութեան եւ քաղհասարակութեան աշխուժութեան անհրաժեշտ քայլերու արձանագրումներու արձանագրումներուն:

Կառուցի վարկանիշային աղիւսակով թէ՛ Լեռնային Ղարաբաղը, թէ՛ Հայաստանը կը դասուին մասամբ ազատ երկիրներու շարքին: Տարածաշրջանի չհասնաչուած պետութիւններու ցանկին մէջ բացի Լեռնային Ղարաբաղէն, մասամբ

ազատ կը գնահատուի նաեւ Աբխազիան: Հայաստանը իր ցուցանիշներով կը գերազանցէ անազատ Ատրպէյճանին, սակայն կը գիջի մասամբ ազատ միւս հարեւանին՝ Վրաստանին:

Ըստ գեկոյցին, անազատ եւ րասիական տարածաշրջանը մարդու իրաւունքներու եւ հիմնարար ազատութիւններու առումով մուշկ պատկեր կը յիշեցնէ, նկատելով, որ Ռուսաստան, Պեյրուսիա, Ուզբեքիստան, Ղազախիստան իշխող ուժերը ճնշումներու գնով կը պահանջեն իշխանութիւնը, Մոլդովիայի բարեփոխումները մեկնարկուած, սակայն չեն աւարտուած:

Տարածաշրջանի միակ դրամապատկերներու ցանկին մէջ բացի Լեռնային Ղարաբաղէն, մասամբ

ՍԴՅԿ-ի 3այտարարութիւնը Մարտ 1-ի Տարեկիցի Առթիւ

2008թ-ի Մարտի 1-ը հայ ժողովրդի պատմութեան ամենաուշադից մեկն է:

Մարտի 1-ին եւ լոյս 2-ի գիշերը խաղաղ ցուցեր իրականացնող ՀՀ քաղաքացիների նկատմամբ իրականացուեց աննախադէպ դաւադրութիւն: Սեփական ժողովրդի վրայ գործադրուեց բիրտ ուժ, կիրառուեցին մահակներ ու էլեկտրական հարուած հասցնող սարքեր, զէնքեր եւ նռնակներ:

Երեւանի կենտրոնական փողոցներում տեղի ունեցած բախումների հետեւանքով զոհուեց 10 մարդ:

12 տարի անց դեռ ոճրագործութիւնը չի բացալալուել եւ չեն պատժուել սպանութիւնների կատարողներն ու կազմակերպիչները:

Ամեն 10 զոհերի ընտանիքներում արդէն 12 տարի է գարնան առաջին օրը սպոյ օր է:

Լիալոյս ենք, որ իշխանութեան քայլերը՝ ուղղուած Մարտի 1-ի ողբերգական իրադարձութիւնների հանգամանքների բացալալուելու, այլեւս սպասեցնել չեն տայ եւ իրական մեղաւորները կատանան իրենց արժանի պատիժը:

Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան անունից մեր ցաւակցութիւնն ենք յայտնում զոհերի հարազատներին:

ՍԴՅԿ
Հայաստանի Վարչութիւն
Երեւան Մարտ 1, 2020

ՎԱՅԱՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Աճմեղ Դեմքով Ատելուժեան Իրական Քարոզիչները

ԱՐՄԵՆ ՕՐԱՆԵԱՆ

Եթէ ուշադրութեամբ նայենք, թէ ովքեր եւ ինչպէս են բացայայտ կամ քողարկուած զբաղուել եւ հիմա էլ զբաղուած նախկին իշխանութիւնների համար քարոզչութեամբ, ապա ակնյայտօրէն նրանց կարելի է բաժանել երկու խմբի: Առաջինում քարոզչական «մահապարտների» գունդն է՝ աւանգարդը, որի գործառնութիւնը եղել է եւ կայ բացայայտ կեղծիքների եւ ստերի տարածումը: Սրանց արժէքն ակնյայտօրէն անգամ նախկինների համար մեծ չէր, բայց քանի որ այլ տեղերից պահանջարկ չունէին, ապա ստիպուած էին լինում կատարել քարոզչութեան ամենակերտտ գործը:

Եւ կայ երկրորդ՝ խելացիների ու աւելի զնահատուող խումբը, որի մեծ մասը երբեք հանդէս չի եկել եւ հիմա էլ հանդէս չի գալիս նախկինների բացայայտ կողմնակցի դերում, ներկայումս էին եւ են որպէս, սակայն՝ իրաւաբաններ, իրաւապաշտպաններ, փորձագէտներ, վերլուծաբաններ եւ այլ մասնագիտութիւնների ներկայացուցիչներ, որպէսզի, իբր թէ, չէզոք դիրքերից իբր թէ՛ չէզոք տեսակէտներ ներկայացնեն քաղաքական գործընթացների վերաբերեալ, իսկ իրականում՝ որոշակիօրէն քողարկուած տիրաժամորում էին նախկինների քարոզչութիւնը: Դա էլ որ մարդկանց մօտ տպաւորութիւն ստեղծուէր եւ ստեղծուէր, թէ նախկինների ասածները չէզոք մարդիկ էլ են հաստատում, ուրեմն՝ այստեղ մի բան էն չի:

Եւ ի դէպ, հենց այս երկրորդ խումբն է այսօր վարում ամենավտանգաւոր տեղեկատուական պատերազմը: Պատճառն էլ՝ աւելի քան պարզ է: Եթէ «քարոզչական մահապարտների» գնդի ներկայացուցիչների ասածները մարդիկ կէսից չեն էլ լսում, իսկ լսելուց՝ լաւագոյն դէպքում հայտնելու ցանկութիւն են յայտնում, եւ հետեւաբար՝ նրանց

ՕԳԳ-ն այս րոպէական «շուխուռ» ստեղծելուց անդին չի անցնում, ապա երկրորդները համեմատաբար աւելի զրազէտ են խօսում հայերէն, ոչ թէ կացնային սուտ են տարածում, այլ քողարկուած՝ մասամբ համեմուած ճշմարտութեամբ: Դա պարզագոյն ու յայտնի տեխնոլոգիա է, մասամբ ճշմարտութեամբ համեմուած կեղծիքն աւելի ազդեցիկ կարող է լինել, որովհետեւ մարդը եթէ լսում է իքս նախադասութիւն, ու ինքը հաստատ գիտի, որ այդ իքս նախադասութեան այս կամ այն հատուածը հաստատ ճշմարտութիւն է, ապա ենթագիտակցաբար սկսելու է մտածել, որ գուցէ նախադասութեան միւս հատուածն է՞լ ճշմարտութիւն:

Բայց դառնանք մեր օրեր: Երկրորդ խմբի այս ներկայացուցիչներն այսօր ակտիւօրէն զբաղուած են մէկ միասնական գործով՝ քարոզչական առումով բովանդակագրկել եւ հիմնագրկել նախկինների հանդէպ քրէական հետապնդումները, դա համեմելով այս կամ այն իրադարձութիւնների վերաբերեալ նախկինների վարկածների տարածմամբ: Ասենք՝ Մարտի մէկ, Արցախեան պատերազմ, կոռուպցիա, նախկինում կայացած ընտրութիւններ, Արցախեան հիմնախնդիր, ՍԳ եւ այլն:

Եւ այս ամէնն այդ անձինք իրականացնում են ամենացինիկ երեսպաշտութեամբ, անմեղ հրեշտակի դիմակներով եւ խաղաղասէր աղանու թեւեր հագած:

Ու դա անում են, եթէ ընդհանրացնենք՝ մօտաւորապէս այսպիսի բովանդակութեամբ. «Իշխանութիւնները հեղինակագրկում են հերոսներին, իշխանութիւնները չհեղինակագրկում են բանակը, իշխանութիւնները արշաւ են իրականացնում արցախեան պատերազմի հերոսների դէմ, չի կարելի ուրանալ հերոսների արածները, բա ասում էիք՝ սիրոյ եւ հանդուրժողականութեան միջնորդ է, բայց

ահա եկել ու սեւերի եւ սպիտակների էք բաժանել դաշտը, կանգ առէք, մենք պատերազմի մէջ գտնուող երկիր ենք, չի կարելի երկիրը այսպէս բաժան-բաժան անել, պէտք է դիժ քաշել եւ ամէն ինչ սկսել վրոյից, երկիր կառուցել, ոչ թէ նայել անցեալին», այստեղ էլ այս մարդիկ պարզագոյն մանիպուլացիա են անում՝ յոյսով, որ մարդկանց յիշողութիւնն այնքան կարճ է, որ այս երկու տարում մոռացել են ամէն բան: Որովհետեւ երբ իրենք խօսում են հանդուրժողականութիւնից եւ անցեալի վրայ դիժ քաշելուց, նրանք միայն մէկ բան են ցանկանում. այն է՝ ինչ արել են, արել են, թող բոլորը մոռանան դրա մասին, սիրեն իրենց, հանդուրժեն, քրէական գործեր չհարուցեն, չբարձրաձայնեն այն ամէնը, ինչ մարդիկ մտածում են իրենց մասին: Սա, իհարկէ, իրենց տեսանկիւնից շատ հասկանալի մօտեցում է՝ դիժ քաշել ու անցնել առաջ: Բայց կայ մի բայց: Որեւէ մէկը չի պահանջում տասնեակ հազարներով քրէական գործեր յարուցել բոլորի հանդէպ, ովքեր տարիներ առաջ 1000 կամ 10

հազար դրամ կաշառք են վերցրել եւ զարգանալու փոխարէն միւրճուել համընդհանուր դատավարութիւնների մէջ: Բայց կան արարքներ, որոնք վաղեմութեան ժամկէտ չունեն, եւ դրանց համար պատասխաններ պէտք է տալ: Առաւել եւս, որ դրանց հեղինակները եւ նրանց «անմեղութեան դիմակը հագած» քարոզիչները ոչ միայն չեն զղջում, այլեւ այսօր էլ՝ նոյն տեմպերով, նոյն ատելութեամբ եւ ցինիզմով շարունակում են ատելութիւն եւ կեղծիք սերմանել, սպառնալ եւ անել այն, ինչ արել են մինչեւ 2018-ի գարունը:

Իրականում, սակայն, իշխանութիւնները որեւէ մէկի պատերազմում ունեցած աւանդի համար չի դատում, աւելին, չեն ուրանում այն աստիճան, որ քրէական գործերով անցնող բազմաթիւ անձինք զուգահեռաբար հրաւիրուում են հանրային՝ նոյն պատերազմի ժամանակ իրենց արածների մասին հանրութեանը պատմելու: Թէեւ կարող էին վարուել այնպէս, ինչպէս հենց նախկիններն էին վարուում՝ իշխանութիւն եղած ժամանակ: Սրբագրել պատմութիւնը, Հանրայինում պահել զրաքննիչներին եւ թոյլ չտալ, որ եթերում անգամ մէկ կազր յայտուելի, որտեղ երեւում է նախկիններից որեւէ մէկը: Հիմա մենք նման բան չենք տեսնում, իսկ ահա մինչեւ 2018-ը տեսնում էինք:

Երբ ասում են. «Բա ասում էիք՝ սիրոյ եւ հանդուրժողականութեան միջնորդ, բայց ահա եկել ու սեւերի եւ սպիտակների էք

« Ի ԼՈՒՐ »

Հայաստանը Նոր Պլոյ է Ստեղծում. Թուրքիան կը Շրջափակուի՞

ՅԱԿՈԲ ԲԱՂԱԼԵԱՆ

Յունաստանում Փետրուարի 28-ին տեղի է ունեցել Հայաստանի, Յունաստանի, Կիպրոսի պաշտպանութեան նախարարութիւնների՝ պաշտպանական քաղաքականութեան բաժնի ղեկավարների մակարդակի հանդիպում, որի ընթացքում ստորագրուել է 2020 թուականի եռակողմ ռազմական գործակցութեան պլանը: Այն ենթադրում է համատեղ ռազմական միջոցառումներ, ռազմա-քաղաքական խորհրդակցութիւններ:

Եռակողմ համաձայնութեան ստորագրումը էական իրադարձութիւն է թէ ընդհանրապէս եռակողմ ձեւաչափի շրջանակում, որ 2019 թուականի Մարտին արտաքին գործերի նախարարների մակարդակով հաստատուեց Երեւանի նախաձեռնութեամբ, թէ այդ ձեւաչափի առաջին վեհաժողովի նախապատրաստման աշխատանքի շրջանակում, որ սպասուում է Երեւանում:

Եռակողմ ձեւաչափի նոր ռազմա-քաղաքական ուղղութեան ընդգծումը յատկանշական է միջազգային իրադրութեան, մասնաւորապէս շրջանում ուռւ-թուրքական

դիմակայութեան ֆոնին, որ ծաւալուում է Իդրիբի շուրջ, բայց անշուշտ պարունակում է առաւել լայն աշխարհաքաղաքական նշանակութիւն:

Թուրքիան ու Ռուսաստանը, որ նախորդ տարիներին խոստովանում էին եղբայրութիւնը Պուտինի եւ էրդողանի մակարդակով, ներկայումս գրեթէ նոյն մակարդակով միմիանց ներկայացնում են պահանջներ, սպառնալիք, ռազմական գործողութիւններ իրականացնում Իդրիբում: Մոսկուան առաջժամ կարծես թէ բաւական ամուր է կանգնած թուրքական շանտաժին դիմակայելու հարցում: Էրդողանն էլ սպառնում է 25 միլիոն մահմետական բնակչութեամբ Ռուսաստանը քանդել ներսից:

Անկասկած է, որ իրավիճակը մի կողմից միջազգային անվտանգային համակարգերի տրանսֆորմացիայի ազդեցութիւնն է, միւս կողմից էական ազդեցութիւն է թողնելու միջազգային անվտանգութեան նոր ճարտարապետութեան վրայ, այդ թւում թէ կողմկասեան ռեգիոնում, եւ թէ ընդհանրապէս թուրքիայի շուրջ ուղեծրում, ինչը ենթադրում է թէ

մերձաւորարեւելեան, թէ եւրաստլանտեան արեալի ներառում:

Ահա այդ առումով, Հայաստանի նախաձեռնած եռակողմ ձեւաչափի նոր ռազմական «յայտը» եւ դրա ռազմա-քաղաքականացումը ստանում է առանձնայատուկ նշանակութիւն եւ իմաստ, հաշուի առնելով, որ խօսքը երկրների մասին է, որոնց մի մասը՝ մէկը դէ իւրէ, միւսը՝ դէ ֆակտո՝ ՆԱՏՕ անդամ են, մեկը՝ ՀԱՊԿ անդամ: Եռակողմ այս ձեւաչափը կարող է լինել ռազմա-քաղաքական միջազգային անվտանգային հետաքրքիր առաջարկ:

Յունաստանում եռակողմ համաձայնագրի ստորագրումը տեղի է ունեցել Հայաստան Վրաստանի պաշտպանութեան նախարարի այցի զուգահեռ: Վրաստանը ռուս-թուրքական ռազմա-քաղաքական «արեալում» առանց քայլին սուբիեկտ է, երկու մայրաքաղաքներում՝ Անկարայում եւ Մոսկվայում «օբյեկտային» դիտարկումով: Վրաստանի համար աւելի ու աւելի արդիական է դառնալու «սուբիեկտային փնտռուքը», եւ այդ իմաստով թբիլիսին կարող է լինել Հայաստան, Կիպրոս, Յունաստան եռակողմ ձեւաչափի առաջին «սպառող», ներգրաւուածութեան հարցի լրջագոյն դիտարկման տեսանկիւնից:

« ԼՐԱԳԻՐ »

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԳՆՉԱՎԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՅԷ ԱՏԱՊԱՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փաշինեան.-«Մեր Քաղաքական Խումբը Կը Կտրէ Չեռքերը, Բայց Մէկ Քուէաթերթիկի Կեղծիք Թոյլ Չի Տար»

Նիկոլ Փաշինեան ելոյթ կ'ունենայ «Այո»-ի դրամահաւաքի ընթացքին

Իշխող «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցութիւնը «Այո»-ի աշխույժ քարոզչութիւնը պիտի սկսի յաջորդ շաբաթէն, իսկ Փետրուար 25-ին նախընտրական շտապի քարոզարշաւի ծախսերու համար նախատեսուած դրամահաւաք-երեկոն էր: Լրատուամիջոցներու համար այն փակ էր, միջոցառումն ուղիղ կը հեռարձակուէր «Այո»-ի ֆեյսպուքեան էջով: Ելոյթ ունեցան վարչապետն ու Ազգային ժողովի նախագահը:

«Հայաստանի Հանրապետութիւնում այս պահին գործող Սահմանադրական դատարանը որեւէ կապ չունի Հայաստանի ժողովրդի հետ, որեւէ իշխանութիւն չունի ստացած Հայաստանի ժողովրդից եւ վայելում է Հայաստանի ժողովրդի, հայ ժողովրդի բացարձակ մեծամասնութեան բացարձակ անվտանգութիւնը», - յայտարարած է Նիկոլ Փաշինեանը:

Սահմանադրական դատարանը այսօր չի ներկայացնում ժողովուրդը, եւ եկեր է այդ հիմնարկը կայացնելու ժամանակը, շարունակած է վարչապետը: «Որովհետեւ չփոխել էս հիմնարկը՝ նշանակում է առաջնորդուել այն կարգախօսով, կը ներէք, էդ տղամարդկանց շատ յատուկ հակում ա մէկն ինչը համեմատել մեքենաների, կամ մէկն ինչ ընկալել մեքենաների լեզուով, դա նոյնն է, թէ հաւատալ այն բանին, որ կարելի է ունենալ Տ դասի «Մերսես» եւ նրանով առաջ շարժուել, երբ որ նրա վրայ տեղադրուած են «Մոսկվիչ-408»-

ի անուղղողներ», - ըսած է Փաշինեանը:

Նիկոլ Փաշինեանը չէ շրջանցած ընտրակեղծարարութեան վերաբերեալ խօսակցութիւնները: Երաշխաւորած է՝ մէկ քուէաթերթիկի կեղծիք անգամ թոյլ պիտի չտան: «Այս քաղաքական խումբը կը կտրի սեփական ձեռքերը, բայց մի քուէաթերթիկի ընտրակեղծիք թոյլ չի տայ, մի քուէաթերթիկի: Ես անձամբ կը կտրեմ իմ երկու ձեռքերը, բայց մի քուէաթերթիկի կեղծիք թոյլ չեմ տայ, որովհետեւ հակառակ դէպքում դա կը նշանակի ջնջել մեր ապրած ամբողջ կեանքը, այն բոլոր արժէքները, որի վրայ մենք կանգնած ենք», - յայտարարած է վարչապետը:

Չի կրնար անկախ ու անաչառ ըլլալ Սահմանադրական դատարան մը, որ ձեւաւորուած է Սահմանադրութեան ոգիի ուղղակի խախտմամբ, իր ելոյթին մէջ նշած է խորհրդարանի ղեկավար Արարատ Միրզոյեանը:

«Միւրեքի քաղաքացիներ, հանրաքուէին «այո» ասելով՝ դուք կը յայտնէք ձեր համաձայնութիւնը առ այն, որ Սահմանադրական դատարանի դատաւորները չլինեն քաղաքական ուժերի ու հոսանքների ազդեցութիւնների կողմ, նրանց շահերի պաշտպան եւ այս առումով՝ քաղաքական, կուսակցական գործընթացների մաս», - յայտարարած է Միրզոյեանը:

Դրամահաւաք-երեկոյի արդիւնքով հանգանակուած է 205 միլիոն 560 հազար դրամ:

Իշխանութիւններուն Համար Բաւականին Դժուար Պիտի Ըլլայ 650 Հազար «Այո» Ձայն Ապահովելը

«Իրանը մեզ բարեկամ երկիր է, բայց տուեալ պարագայում Հայաստանի անվտանգութիւնը նոյնպէս շատ կարեւոր է, եւ սահմանն ուղեւորահոսքերի համար փակելը թերեւս ամէնաճիշտ որոշումն էր», - «Ա1+»-ի հետ զրոյցի ժամանակ ըսած է Միջազգային եւ անվտանգութեան հարցերու հայկական հիմնարկի փորձագէտ, քաղաքագէտ, իրանագէտ Արմէն Վարդանեանը՝ անդրադառնալով իրանի մէջ «քորոնա» ժահրի տարածման կապակցութեամբ ՀՀ իշխանութիւններու գործողութիւններուն:

Խօսելով Ապրիլ 5-ին կայանալիք հանրաքուէի մասին՝ քաղաքագէտը նշած է, որ իշխանութիւններուն համար բաւականին դժուար պիտի ըլլայ 650 հազար «այո» ձայն ապահովելը:

«Մի քանի պատճառներով. նախ էյֆորիան ընկել է, յետ չեղափոխական վիճակին բնորոշ էյֆորիան: Երկրորդ արտագնայ աշխատանքների շրջանն շուտով սկսուած. Մարտ-Ապրիլին բազմաթիւ մարդիկ գնում են արտասահման արտագնայ աշխատանքների», - պարզաբանած է ան:

Հարցին, թէ ինչպէ՞ս կ'արձագանգէ Եւրոպական Խորհուրդի Խորհրդարանական Վեհաժողովը, եթէ դադարեցուն Սահմանադրական դատարանի 7 դատաւորներու լիազօրութիւնները, Վարդանեան ըսած է, որ կրնայ՝ ԵՄԽՎ գարնանային նստաշրջանին հարցը քննարկուելի, Հայաստանի հարցով

Քաղաքագետ, իրանագետ Արմէն Վարդանեան

համագեղուցողները գեկոյցներ ունենալ. «Բացի դրանից, հնարաւոր է, որ ՄԴ 7 անդամները դիմեն Մարդու իրաւունքների եւրոպական դատարան: Այստեղ էլ մէկ այլ խնդիր կարող է առաջանալ Հայաստանի համար»:

Իսկ եթէ հանրաքուէի արդիւնքներով «ոչ»-ը յաղթէ, քաղաքագէտն ըսած է. «Ես կարծում եմ՝ իշխանութիւններն այդ դէպքում կ'ընդունեն Սահմանադրական դատարանի օրինակաւորութիւնը: Մանաւանդ, որ իրենք անընդատ չալտարարում են, որ ժողովրդի կամքն իրենց համար ամենամեծ բանն է: Եւ կարծում եմ՝ դրանից յետոյ Սահմանադրական դատարանի հարցն առժամանակ կը փակուի»:

Սէյրան Օհանեանը Կը Կասկածուի Առանձնապէս Խոշոր Չափերու Վատնում Կատարելու Մէջ

Պաշտպանութեան նախկին նախարար Սէյրան Օհանեանը Յատուկ քննչական ծառայութեան (ՅՔԾ) կողմէ քննուող քրէական գործի շրջածիրէն ներս որպէս կասկածեալ ներգրաւուած է առանձնապէս խոշոր չափերու՝ 1 միլիարդ 46 միլիոն 400 (մօտ 2,5 միլիոն տոլար) հազար դրամ արժողութեամբ գոյքի վատնում կատարելու կասկածանքով:

Քրէական գործով ձեռք բերուած փաստական տուեալներու համաձայն՝ 2010 թուականի ընթացքին Պաշտպանութեան նախարարութեան կողմէ մշակուած կառավարութեան գաղտնի որոշման նախագծով, առանց օրէնքի շարք մը պահանջներու պահպանման, մասնաւորապէս՝ առանց գոյքի պարտադիր գնահատման, առաջարկուած է թոյլատրել ՊՆ-ին՝ որպէս «Չորա Հէկ» ընկերութիւն պետական սեփականութիւն հանդիսացող բաժնետոմսերու փաթեթի կառավարման լիազօրութիւններն իրականացնող մարմնի, հաւանութիւն տալ 3 միլիարդ 600 միլիոն դրամ գումարով ընկերութեան գոյքի օտարման «Չորագետ Հիտրօ» ՍՊ ընկերութեան:

«Անուհետեւ ՀՀ պաշտպանութեան նախարար Սէյրան Օհանեանի անունից 2010 թուականի Դեկտեմբերի 16-ին կազմուել է ՀՀ կառավարութեան որոշման նախագծի առաջման վերաբերեալ գաղտնի գրութիւն, որը Սէյրան Օհանեանի յանձնարարութեամբ նոյն օրն ուղարկուել է

Պաշտպանութեան նախկին նախարար Սէյրան Օհանեան

ՀՀ կառավարութեան աշխատակազմ:

Որոշման նախագիծը գաղտնի ընթացակարգով քննարկուել է ՀՀ կառավարութեան նիստում եւ 16.12.2010-ին ընդունուած որոշման հիման վրայ կնքուած գոյքի առուվաճառքի պայմանագրով «Չորա Հէկ» ընկերութեան՝ պետական սեփականութիւն հանդիսացող, պարտադիր գնահատման ենթակայ՝ 4,646,400,000 ՀՀ դրամ շուկայական արժէքով ողջ գոյքը, առանց պատշաճ գնահատման միջոցով շուկայական արժէքի սահմանման, «Չորագետ Հիտրօ» ընկերութեանն է իրացուել իրական արժէքից 1,046,400,000 ՀՀ դրամ պակաս գումարով», - կը տեղեկացնեն ՅՔԾ-էն:

Դատաւորը Մերժեց Մերժ Սարգսեանի Փաստաբանի Միջնորդութիւնը

Մերժ Սարգսեանի եւ միւսներու գործով դատաւոր Վահէ Միսաքեանը հրապարակեց մեղադրող դատախազին յայտնած բացարկի միջնորդութեան վերաբերեալ դատարանի որոշումը: Դատարանը որոշեց մերժել դատախազին յայտնած բացարկի միջնորդութիւնը:

Նշենք, որ Մերժ Սարգսեանի փաստաբան Ռուբէն Յակոբեանը դատական նիստին բացարկի միջնորդութիւն ներկայացուցած էր մեղադրող դատախազ Արսէն Մարտիրոսեանին՝ պատճառաբանելով, որ դատախազն այս գործով կողմնակալ վերաբերմունք կցուցաբերէ:

Նշենք, որ այս գործով Մերժ Սարգսեանին մեղադրանք առա-

ջադրուած է այն բանի համար, որ ան 2008 թուականի Ապրիլ 9-էն մինչեւ 2018-ի Ապրիլ 9-ը ինկած ժամանակահատուածին, զբաղեցնելով ՀՀ նախագահի պաշտօնը, հանդիսանալով մշտապէս իշխանութեան ներկայացուցիչի գործառույթներ իրականացնող պաշտօնատար անձ, իր պաշտօնէական դիրքն օգտագործելով, 2013-ի Յունուար 25-էն մինչեւ նոյն թուականի Փետրուար 7-ն ինկած ժամանակահատուածին, կազմակերպած է պաշտօնատար խումբ մը անձանց կողմէ պետութեան վատնելու եղանակով առանձնապէս խոշոր չափերով գումարի՝ 489,160,310 ՀՀ դրամի յափշտակութեան կատարում:

ԼՈՒՐԵՐ

Հայաստանի Եւ Արցախի Առաջնորդները Յարգանքի Տուրք Մատուցեցին Սուևկայիթի Զոհերու Յիշատակին

Նիկոլ Փաշինեան եւ Գարեգին Բ. կաթողիկոսը՝ Սուևկայիթ ջարդերու տարելիցին առթիւ կ'այցելեն Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիր

1988 թուականի Փետրուար 27-29-ին Ատրպէյճանի Սուևկայիթ քաղաքին մէջ գործադրուած հայերու ջարդերու 32-րդ տարելիցի կապակցութեամբ Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը եւ Գարեգին երկրորդ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը, բարձրաստիճան պաշտօնեաներ եւ հոգեւորականներ այցելած են Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիր, յարգանքի տուրք մատուցելու ոճրագործութեան զոհերու յիշատակին:

Վարչապետի տեղեկատուութեան եւ հասարակայնութեան հետ կապերու վարչութեան հաղորդագրութեան համաձայն՝ պետութեան ղեկավարը ծաղկեպսակ դրած է եւ ծաղիկներ խոնարհած է զոհերու յիշատակը յաւերժացնող յուշարձաններուն:

Մայր Աթոռի տեղեկատուական համակարգի փոխանցմամբ՝

ծաղկեպսակներու գետեղման պաշտօնական արարողութենէն ետք Վեհափառ միւս հոգեւորականներու հետ աղօթք բարձրացուցած է Սուևկայիթի մէջ զոհուածներու հոգիներու հանգստութեան համար, ապա ծաղիկներ դրած անոնց յիշատակին տեղադրուած խաչքարերուն առջեւ:

Սուևկայիթի ջարդերու 32-րդ տարելիցին առիթով՝ Արցախի Հանրապետութեան նախագահ Բակո Սահակեան, Փետրուար 28-ին, Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ արքեպիսկոպոս Մարտիրոսեանի եւ հանրապետութեան բարձրաստիճան ղեկավարութեան ուղեկցութեամբ այցելած է Ստեփանակերտի յուշահամալիր եւ ծաղիկներ դրած անմեղ զոհերու յիշատակը յաւերժացնող յուշակոթողին:

ԱԳՆ. Թուրքիան Զի Կրնար Ղարաբաղեան Գործընթացին Մէջ Որեւէ Դեր Ունենալ

Թուրքիան չի կրնար զարաբաղեան գործընթացին մէջ որեւէ դերակատարում ունենալ: Այս մասին յայտարարած է Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան խօսնակը. հակադարձելով Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարի յայտարարութեան:

ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահներու հետ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարի հանդիպման վերաբերեալ հարցին, թէ ինչպէ՞ս կը գնահատէ Թուրքիոյ ներգրաւուածութիւնը զարաբաղեան գործընթացին, Աննա Նաղդալեանը, Արտաքին գործոց նախարարութեան լրատուութեան եւ հանրային դիւանագիտութեան վարչութեան փոխանցմամբ, արձագանգած է. - «Արդէն իսկ եղել է ՀՀ ԱԳ նախարարի համապատասխան անդրադարձը: Յաւելնք, որ Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի նկատմամբ ոչ բարեկամական քաղաքականութեամբ, որը Լեւոնային Ղարաբաղի հակամարտութեան ծիրից ներս արտայայտուած է նաեւ Ատրպէյճանին ցուցաբերուող միակողմանի ռազմաքաղաքական աջակցութեամբ, Թուրքիան չի կարող ԼՂ հիմնախնդրի խաղաղ կարգաւորման գործընթացում որեւէ դերակատարում ունենալ»:

Նախօրէին համանախագահներու հետ հանդիպման ժամանակ

ՀՀ ԱԳ նախարարի խօսնակ Աննա Նաղդալեան

Մեւ լուծ Չաւուշօղլուն անոնց կոչըրած էր աշխոյժացնելու զարաբաղեան հակամարտութեան լուծմանն ուղղուած ջանքերը:

«ԵԱՀԿ Մինսքի խումբը Լեւոնային Ղարաբաղի խնդրի լուծման ուղղութեամբ պէտք է աւելի արդիւնաւէտ գործի: Այդ լուծումը պէտք է ամբողջութեամբ համապատասխանի Ատրպէյճանի ինքնիշխանութեան, տարածքային ամբողջականութեան սկզբունքներին եւ այդ երկրի միջազգայնորէն ճանաչուած սահմաններին», - յայտարարած էր Թուրքիոյ արտաքին քաղաքական գերատեսչութեան ղեկավարը:

Փաշինեան. «ՀՀ-ն Զի Կրնար Սպառնալիք Ըլլալ Վրաստանի Համար, Իսկ Վերջինս Ալ՝ Հայաստանի»

Հայաստանի եւ Վրաստանի վարչապետները՝ Նիկոլ Փաշինեան եւ Կիրիլ Կախարիա Թիֆլիսի մէջ կայացած հանդիպումի ընթացքին

Երեքշաբթի, Մարտ 3-ին Վրաստանի կառավարութենէն ներս տեղի ունեցած են վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի դիմաւորման պաշտօնական արարողութիւնը, որուն յաջորդած է երկու երկիրներու վարչապետերու առանձնազրոյցը:

Ինչպէս կը յայտնեն Հայաստանի վարչապետի աշխատակազմէն, Վրաստանի վարչապետ Կիրիլի Կախարիան աւելցուցած է, որ Հայաստանն ու Վրաստանը կ'ապրին բարդ տարածաշրջանի մէջ, եւ երկու երկիրները կը հասկնան, որ տարածաշրջանային կայունութիւնը պետութիւններու զարգացման հիմքն է:

«Մենք նախ պէտք է հոգ տանինք մեր երկիրներու խաղաղութեան, ապա քաղաքական, տնտեսական, մշակութային հարցերու մասին», - ըսած է Վրաստանի վարչապետը:

Նիկոլ Փաշինեանը նշած է. ժամանակն է մտածել այս տարածաշրջանին մէջ եթէ ոչ հազարամեակներու, ապա հարիւրամեակներու համատեղ զարգացման մասին. - «Ըսածս ուղղակի գեղեցիկ ձեւակերպում չէ, այլ Վրաստանի հետ յարաբերութիւններու մեր պատկերացումներն ունին ռազմավարական բնոյթ: Մեր երկիրներն ունին աւելի լայն համագործակցութիւն ե՛ւ ընդհանուր, ե՛ւ տարբերակուող, բայց տարածաշրջանային մեր յարաբերութիւնները մենք բոլորովին այլ հարթութեան վրայ կը դիտարկենք: Հայ-վրա-

ցական յարաբերութիւններն ամբողջով եւս մէկ գործօն, նուիրուածութիւնն է ժողովրդավարական արժէքներուն: Այս հանգամանքը եւս կարեւոր անկիւնաքար մըն է»:

Այնուհետեւ Նիկոլ Փաշինեանը եւ Կիրիլի Կախարիան բանակցութիւնները շարունակած են ընդլայնուած կազմով: ՀՀ կառավարութեան ղեկավարի կարծիքով՝ երկու երկիրներու գործադիր մարմիններն այստեղ ունին բազմաթիւ հնարաւորութիւններ՝ տնտեսական համագործակցութիւնը դուրս բերելու բոլորովին նոր մակարդակի. - «Այդ առումով նոյնպէս ժողովրդավարութիւնը հականշանակութիւն ունի, որովհետեւ իմ պատկերացմամբ, եթէ մարդիկ Հայաստանը եւ Վրաստանն ընկալեն որպէս ժողովրդավարական տարածք՝ մեր երկիրներու ներդրումային գրաւչութիւնը կը մեծնայ: Մենք յարգանքով կը վերաբերինք Վրաստանի եւ Եւրասիական թեան տարածքին ընդելուզուելու ձգտումներուն: Այնպէս դասաւորուած է, որ մեր երկիրներն անվտանգութեան համակարգերու վերաբերեալ տարբեր պատկերացումներ ունին, բայց իմ կարծիքով, մենք մեր անվտանգութեան մասին ունինք ընդհանուր պատկերացում: Հայաստանը չի կրնար անվտանգային սպառնալիք ըլլալ Վրաստանի համար, իսկ Վրաստանը չի կրնար սպառնալիք ըլլալ Հայաստանի համար:

Գերմանիայէն եւ Ֆրանսայէն Դէպի Հայաստան Զբօսաշրջիկներու Թիւը Աճ Արձանագրած Է

Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ 2019 թուականին գրանցուած է 4.3 միլիոն ընդհանուր եւ 1.9 միլիոն զբօսաշրջային այցելութիւններ:

«Արմէնբրես»-ի հաղորդմամբ՝ այս մասին լրագրողներու հետ հանդիպման ժամանակ ըսած է ՀՀ տնտեսութեան նախարարութեան զբօսաշրջութեան կոմիտէի նախագահ Սուսաննա Սաֆարեանը:

«2019 թուականին գրանցել ենք 4.3 միլիոն ընդհանուր այցելութիւն, որը 14,9 տոկոսով աւելի է, քան 2018 թ. ցուցանիշը: Նախորդ տարի գրանցել ենք մօտ 1.9 միլիոն զբօսաշրջային այցելութիւն, որը

2018-ի համեմատ 14,7 տոկոսով աւելի էր: Հիմնական շուկաներում այս տարի ունեցել ենք որոշակի փոփոխութիւններ: Կրկին շուկաները գլխաւորում են Ռուսաստանը, Վրաստանը, Իրան

Գլխավոր Հիւպատոս Տօթթ. Արմէն Բայրուրդեան Ելոյթ Պիտի Ունենայ Փաստօրոյնայի Մէջ

Ս.Գ. Հնչակեան Կուսակցութեան Արտաքին Յարաբերութիւններու Դիւանի կազմակերպութեամբ Հինգշաբթի, Մարտ 19-ին տեղի պիտի ունենայ դասախօսական երեկոյ մը՝ «Հայաստանը վերափոխման ճանապարհին» խորագրով, ուր ելոյթ պիտի ունենայ ՀՀ գլխավոր հիւպատոս Տօթթ. Արմէն Բայրուրդեան:

ՀՀ գլխավոր հիւպատոս Տօթթ. Արմէն Բայրուրդեան

Տօթթ. Բայրուրդեան ծնած է Երեւան եւ Հայաստանի գլխավոր հիւպատոսի պաշտօնը կը վարէ Լոս Անճէլոսի մէջ Սեպտեմբեր 2018-էն ի վեր: Փետրուար 1991-էն ետք ան միացած է նորանկախ Հայաստանի պետական ծառայութեան բազմաթիւ պաշտօններ վարելով Արտաքին Գործոց Նախարարութեան համակարգէն ներս:

Սոյն հրապարակային դասախօսութեան ընթացքին Տօթթ. Բայրուրդեան պիտի ներկայացնէ Հայաստանի մէջ տիրող վերջին իրադարձութիւնները, Հայաստանի ներքին քաղաքական հարցերը եւ զարգացումները եւ թաւաշէջ յեղափոխութեանն էտք Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած բարեկարգումները, ինչպէս նաեւ Հայաստանի Սահմանադրական դատարանի շուրջ ստեղծուած իրավիճակը:

Գիտակցելով որ ներկայիս

«Ֆէյք» կամ կեղծ լուրերը շատ են, վստահաբար մենք ճիշդ աղբիւրէն պիտի լսենք հայրենիքի մէջ տեղի ունեցող զարգացումները:

Շրջանի Հայութիւնը հրաւիրուած է ներկայ գտնուելու սոյն կարեւոր միջոցառումին ու լսելու ՀՀ գլխավոր հիւպատոս Տօթթ. Արմէն Բայրուրդեանը:

Հանդիպումի վայր՝ Փաստօրոյնայի Հ.Կ.Մ. կեդրոն, Հինգշաբթի, Մարտ 19, 2020, երեկոյեան ժամը 8:00-ին, 1060 N Allen Ave. Pasadena, CA, 91104

Հնդկաստանը Հայաստանին Ռատիօտեղորոշիչ 4 Swathi Ռատարային Համակարգ Պիտի Մատակարարէ

Հնդկաստանը Հայաստանին ռատիօտեղորոշիչ 4 Swathi ռատիօտեղակայանք (radar) համակարգ մատակարարելու 40 միլիոն տոլար արժողութեամբ գործարք կնքած է: Հնդկաստանը յայտարարուած մրցոյթին յաղթած է Ռուսիոյ եւ Լեհաստանին: «Արմէնբրես»-ի հաղորդմամբ՝ այս մասին կը հաղորդեն հնդկական լրատուամիջոցները:

Timesnownews.com կայքը, յղում ընելով Հնդկաստանի կառավարութեան իր աղբիւրներուն, գրած է, որ ռատիօտեղակայանքային համակարգը մշակուած է Պետական պաշտպանական հետազօտութիւններու եւ զարգացման կազմակերպութեան ելեկտրոնային-

թեան եւ ռատիօտեղակայանքներու զարգացման հիմնադրամի Պանկալորի (Պենկալորու) տարրալուծարանի կողմէ եւ արտադրուած է «Bharat Electronics Limited (BEL)»-ի կողմէ: Կայքի տեղեկութիւններով՝ Հնդկաստանը արդէն սկսած է ռատիօտեղակայանքային համակարգի մատակարարումը Հայաստանին:

Business Today ի հերթին կը տեղեկացնէ, որ Հայաստան մանրամասն փորձարկած է նաեւ Ռուսիոյ եւ Լեհաստանի առաջարկուած համակարգերը, սակայն յետոյ ընտրած է հնդկականը:

ՀՀ պաշտպանութեան նախարարութիւնը, սակայն, առայժմ չի մեկնաբաներ այս տեղեկութիւնը:

Մայր Աթոռը կը Յայտարարէ Մայր Տաճարի Համար Համահայկական Հանգանակութիւն

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը կը յայտարարէ համազգային հանգանակութիւն ի նպաստ Մայր Տաճարի հիմնանորոգութեան եւ բարեգործութեան: Այս մասին կը յայտնեն Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինէն:

Սուրբ Էջմիածինի Մայր Տաճարի հրատապ ամրակայման եւ հիմնանորոգութեան աշխատանքները սկսած են 2017-ին՝ գերծպահելու համայն հայութեան նուիրական սրբավայրը հնարաւոր փլուզման վտանգէ: Մայր Տաճարի վերջին ամրակայման կատարուած է 1950-60-ական թուականներուն եւ կրած է մասնակի բնոյթ: Միածնաէջ Տաճարի պահպանման եւ ամրացման առումով ասիկա վերջին հարկւրամեակներուն կատարուող մեծագոյն հիմնանորոգութիւնն է, որ կը պահանջէ նաեւ աշխարհի բոլոր ծագերուն բնակող մեր ժողովուրդի զաւակներուն անմիջական մասնակցութիւնը:

Այս կապակցութեամբ 2019 Յունիս 23-ին՝ Կաթողիկէ Սուրբ

Էջմիածնի տօնին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբրիէն Երկրորդ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը սրբատառ կոնդակով համայն հայութեան ուղղած է Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի «Եկէ՛ք կառուցենք լոյսի Սուրբ Խորանը» կոչը:

Մայր Տաճարի նորոգութեան համար նուիրաբերուող օգնութիւնները համակարգելու նպատակով ստեղծուած են հոգաբարձուներու պատուոյ յանձնախումբ եւ գործադիր մարմին: Հաստատուած է նաեւ աշխատանքային խումբ՝ ԱՄՆ Հայոց Արեւմտեան թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Յովնան Արք. Տէր-տէրեանի գլխավորութեամբ: Սփիւռքի տարբեր թեմերու եւ համայնքներու մէջ ձեւաւորուած են տեղական յանձնախումբեր:

Այսօր հայութեան Սրբութիւն սրբոցը՝ Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարը, կարիք ունի իր իւրաքանչիւր զաւակի օժանդակութեան, որպէսզի շարունակէ իր յաւիտենական առաքելութիւնը մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ:

Դեմոկրատ Կուսակցութիւնը

Շարունակուած էջ 1-էն

որոնց շնորհիւ ան հասաւ յաղթանակներու՝ առաջին երեք նահանգներուն մէջ: Շատեր սկսած էին Սենտրոյի վերջնական յաղթանակը նկատել անխուսափելի:

Անցեալ Շաբաթ օր, երբ ընտրութիւնները հասան Հարաւային Գարոլայնա, ուր Դեմոկրատ ընտրողներու 60 տոկոսը սեւամորթ Ամերիկացիներ էին, ամէն ինչ շրջեցաւ: Այդ նահանգի ընտրողները խուռներամ եկան Պայտընի աջակցութեան, որպէս Ամերիկայի առաջին սեւամորթ նախագահ՝ Պարաք Օպամայի փոխ նախագահը: Հոն արձանագրուած մեծ յաջողութեանն ու շարք մը այլ թեկնածուներու՝ ի նպաստ Պայտընի ընտրապայքարէն դուրս գալէն ետք, ամէն ինչ անակնկալօրէն փոխուեցաւ: Մարտ 3-ին ան ար-

ձանագրեց անսպասելի արդիւնքներ գրեթէ բոլոր նահանգներու մէջ ու դարձաւ ընտրարշաւի յառաջատարը: Այսպիսով վերականգնուեցաւ նաեւ Դեմոկրատ ընտրողներու մօտ այն համոզումը եւ վստահութիւնը, որ Պայտըն ունի ամենէն մեծ հաւանականութիւնը՝ պարտութեան մատնելու Տանոլտ Ռոմսփը, բան մը որ առաջնաերթութիւն է անոնց համար:

Ընտրապայքարի մնացեալ օրերուն սուր պայքար կը սպասուի Պայտընի եւ Սենտրոյի միջեւ: Տակաւին կան 33 նահանգներ, որոնք եւս պիտի ըսեն իրենց խօսքը: Սակայն, պատմութիւնը կը յուշէ որ, այս հանգրուանի առաջ անցնող թեկնածուն ընդհանրապէս ինքն է, որ կը դառնայ կուսակցութեան դրօշակակիրը՝ Նոյնմբերի ընտրութիւններուն:

«ՄԱՍԻՍ»

Հայաստան Եւ Արցախ

Շարունակուած էջ 1-էն

կան տեղաշարժերը նկատելի են Հայաստանի եւ Ուքրանիայի մէջ, ըստ Freedom House-ի: Նոր առաջնորդները, որոնք իշխանութեան եկած են համակարգային բարեփոխումներու խոստումներով, Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը, Ուքրանիայի նախագահ՝ Վլատիմիր Զելենսքին եւ Մոլտովիայի՝ Մայա Սանտուն, առաջին քայլերը նախաձեռնած են կաշառակեր ուժերուն արմատախիլ ընե-

լու ուղղութեամբ, որոնք կը խոչընդոտէին իրենց երկիրներու ժողովրդավարական ձգտումները:

Զեկոյցը չէ շրջանցած Ատրպէյճանի մէջ իշխանութիւններու կոշտ ճնշումներով տեղի ունեցած ներքաղաքական իրադարձութիւնները, ինչպէս ընդդիմադիր կուսակցութիւններու, գործիչներու, արքեպիսկոպոստի, լրագրողներու, կանանց իրաւունքներու պաշտպաններու, արուեստագէտներու նկատմամբ հաշուհարգարի տեսակները, որոնք կը գործադրէ Ալիեւի համակարգը:

2եր Ծանուցումները Կտահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին Tel: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net

Ալեն Սիմոնեան Մոնթեվիտեո Մեջ Մասնակցած Է Ուրուկուայի Նոր Նախագահի Երդմնակալության

Ուրուկուայի նոր նախագահ Լուիս Լաբալե ֆոուր երդման եւ պաշտօնի ստանձնման արարողութիւններուն մասնակցելու նպատակով Մոնթեվիտեո ժամանած է Հայաստանի Ազգային ժողովի փոխնախագահ Ալեն Սիմոնեանը:

Հայ համայնքի հետ հանդիպման ընթացքին Սիմոնեանը տեղեկացուցած է, որ երբ դեսպան էսթերա Մկրտումեանի հետ միասին ողջունած են նոր նախագահը, Լուիս Լաբալե ֆոուր մասնաւորապէս ըսած է. - «Արդէն ունինք իննգ տարի աշխատելու համար, որպէսզի ես դառնամ Ուրուկուայի առաջին նախագահը, որ կ'ացնել

Հայաստան»:

46-ամեայ Լուիս Լաբալե ֆոուր Ուրուկուայի նախագահ ընտրուած է անցած տարուան Նոյեմբերին: Ան աւանդական Ազգային կուսակցութեան առաջնորդներէն է, սակայն անոր թեկնածութիւնը պաշտպանած են 5 քաղաքական ուժեր՝ աջակողմեան «Բազմազոյն դաշինքի» շրջագիծէն ներս:

Լուիս Լաբալե ֆոուր հայրը նախագահ եղած է 1990-1995 թուականներուն, եւ անոր օրօք Ուրուկուայն ու Հայաստանը հաստատած են դիւանագիտական յարաբերութիւններ:

ՀՀ Իսրայէլի Դեսպանատունը Պիտի Բացուի Թէլ Աւիվ Մեջ

Իսրայէլի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանի նստավայրը տեղափոխուած է Թէլ Աւիւ: ՀՀ նախագահ Արմէն Սմբատեանը իսրայէլի մէջ ՀՀ դեսպան նշանակելու հրամանագիրին մէջ ստորագրած է փոփոխութիւններու հրամանագիր, որու մէջ կ'արձանագրուի, որ Իսրայէլի մէջ ՀՀ դեսպանի նստավայրը Երեւանէն կը տեղափոխուի Թէլ Աւիւ:

«Հիմք ընդունելով վարչապետի առաջարկը՝ համաձայն Սահմանադրութեան 139-րդ յօդուածի 1-ին մասի, ինչպէս նաեւ «Նորմաթիւ իրաւական օրէնքներու մասին» օրէնքի 34-րդ յօդուածի. Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահի 2018 թուականի 31 Մարտի «Ա. Սմբատեանը իսրայէլի Պետու-

թեան մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան նշանակելու մասին» ՆՀ-200-Ա հրամանագրին մէջ «(նստավայրը՝ Երեւան)» բառերը փոխա-

Երեւանեան Պատմամշակութային Նշանակութեան Շէնքը Վաճառուած Է Օֆշորային Ընկերութեան Մը

Երեւանի Աբովեան 3 հասցէի վրայ գտնուող պատմամշակութային նշանակութեան շէնքը վաճառուած է օֆշորային ընկերութեան, կը յայտնէ ոստիկանութիւնը:

2001 թուականին Անշարժ գոյքի քաթասորի պետական կոմիտէի «Կեդրոն» տարածքային ստորաբաժանման պաշտօնատար անձինք, կեղծիք կատարելով, շէնքը գրանցած են որպէս հասարակական կազմակերպութեան (ՀԿ) սեփականութիւն, որմէ ետք այդ ՀԿ խորհուրդի ղեկավարը, որ նաեւ Մշակոյթի նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատար անձ եղած է, անտեսելով, որ շէնքն ընդգրկուած է պատմամշակութային յուշարձաններու ցանկին մէջ, պաշտօնէական դիրքն օգտագործած է ծառայութեան շահերուն հակառակ:

2007-ին շէնքի եւ հողամասի մէկ հատուածը ՀԿ-ն 28 միլիոն 800 հազար դրամով օտարած է սահմանափակ պատասխանատուութեամբ ընկերութեան մը՝ խախտելով Երեւանի քաղաքապետի որոշման հիման վրայ կնքուած պայմանագրի դրոյթները, իսկ այդ ընկերութիւնն ալ իրականացուցած է պատ-

մամշակութային յուշարձանի քանդման աշխատանքները շէնքի հիւսիսային հատուածը քանդուած է, որոշ պատուհաններ լցափակուած են:

Հասարակական կազմակերպութեան նախագահի կողմէ 2012 թուականին ընկերութեան 100 տոկոս բաժնեմասը 550 հազար տոլարով ձեւական գործարքի հետեւանքով օտարուած է բրիտանական վիրձինեան կղզիներուն մէջ գրանցուած օֆշորային ընկերութիւններէն մէկուն, որուն տնօրէնը հանդիսացած է Մշակոյթի նախարարութեան նոյն բարձրաստիճան պաշտօնեացի որդիի կինը: Այնուհետեւ ձեւական գործարքներու միջոցով նշուած 100 տոկոս բաժնեմասի 50 տոկոսն անցած է հասարակական կազմակերպութեան նախագահին, 25 տոկոսը՝ յիշեալ ընկերութեան տնօրէնի մօր, իսկ միւս 25 տոկոսը մնացած է օֆշորային ընկերութեան:

Այս ապօրինութիւններու հետեւանքով պետութեան պատճառուած է առանձնապէս խոշոր չափերու՝ 201 միլիոն դրամի վնաս: Յարուցուած է քրէական գործ, որ ուղարկուած է Քննչական կոմիտէ:

րինել «(նստավայրը՝ Թէլ Աւիւ)» բառերով», - ըսուած է նախագահի հրամանագրին մէջ:

Թէլ Աւիւի մէջ դեսպանութիւն հիմնելու որոշման ՀՀ կառավարութիւնը հաւանութիւն տուած էր 2019 Սեպտեմբերին:

Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Իսրայէլի պետութեան միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւնները հաստատուած են 1992 Ապրիլին: 2018 Մարտին Իսրայէլի պետութեան մէջ ՀՀ դեսպանը Արմէն Սմբատեանն է:

Կազմակերպութեամբ Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Արտաին Յարաբերութիւններու Դիւանի՝

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԹԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Ելայք Կ'ունենայ Լոս Անճելոսի ՀՀ Գլխաւոր Հիւպատոս՝ **Տօֆ. Արմէն Բայբուրթեան**՝ Նիւ Իրք՝ «Հայաստանը Վերափոխման Ճանապարհին»

Տեղի կ'ունենայ **Հինգշաբթի 19 Մարտ, 2020** Երեկոյեան ժամը 8:00-ին

Ն. Կ. Բ. Մ.-ի Սրահին ներս 1060 N. ALLEN AVE, PASADENA, CA 91104

Մուտքը Ազատ Հիւրասիրութիւն

Hosted by S.D. Hunchakian Party Public Relations Committee

PUBLIC DISCUSSION

Guest Speaker
Consul General of the Republic of Armenia
Ambassador Armen Baibourtian, PhD

Topic Of Discussion:
“Armenia on the Road to Transformation”

The event will take place on
Thursday, March 19, 2020
at 8:00 pm

A.E.B.U. Hall
1060 N. ALLEN AVE, PASADENA, CA 91104

Open to Public Reception to follow

Քուէթի էմիրին Դուստրը Պատմած է Հայոց Ցեղասպանութենէն Վերապրած Իր Հայ Սեծնոր Մասին

ՀՀ վարչապետի տիկինը, «Իմ Քայլը» եւ «City of Smile/Ժպիտներու Քաղաք» բարեգործական հիմնադրամներու հոգաբարձուներու խորհուրդի նախագահ Աննա Յակոբեան, ՉՄարտին, կառավարական առանձնատան մէջ հիւրընկալած է Քուէթի 14-րդ էմիրի դուստր շէյխա Հեսսա Սատ Ապտուլլահ Սապահը:

Ջերմ մթնոլորտի մէջ, շէյխա Հեսսա Սատ Ապտուլլահ Սապահը պատմած է իր ծաւալած գործունէութեան, մասնաւորապէս, Արաբական Լիկայի հովանիին տակ գործող արաբ կին գործարարներու խորհուրդի (Arab Council of Businesswomen) մասին: Աննա Յակոբեան, իր հերթին, ներկայացուցած է իր ղեկավարած «Իմ Քայլը» եւ «City of Smile/Ժպիտներու Քաղաք» բարեգործական հիմնադրամներու գործունէութեան, ինչպէս նաեւ «Կանայք Յանուն Խաղաղութեան» արշաւին մասին: Ներկայացնելով արշաւի նպատակը՝ Յակոբեան շեշտած է, որ խաղաղութիւնը բացարձակ արժէք է, եւ եկած է այն պահը, որ կանայք պէտք է համախմբուին՝ յանուն խաղաղութեան:

Ջրօցի ընթացքին շէյխա Սատ պատմած է Հայաստան իր այցելութիւններուն մասին՝ շեշտելով, որ իւրաքանչիւր անգամ առանձնապատուկ ջերմութեամբ կ'այցելէ: Վերջինս պատմած է ազգութեամբ հայ մեծմօր՝ Եղիսաբէթի մասին, նշելով, որ Հայոց Ցեղասպանութեան ժամանակ Ձէյթունի մէջ ապրող իր մեծմայրը բռնած է գաղթի ճամբան եւ հասած է Տէր Զօրի անապատ, ուր հանդիպած է ապագայ ամուսինին՝ շէյխա Հեսսայի մեծհօր: Քուէթի 14-րդ էմիրի դուստրը պատմած է, որ հայուհի մեծմայրը իր կեանքին մէջ շատ մեծ դեր խաղցած, եւ անընդհատ մղած է զինք կրթուելու եւ պայքարելու նպատակներուն հասնելու համար:

Հանդիպման քննարկուած են համագործակցութեան շարք մը ուղղութիւններ, ձեռք բերուած՝ պայմանաւորուածութիւններ:

Քուէթի 14-րդ էմիրի դուստր շէյխա Հեսսա յաջողակ

գործարար է: Ան առաջին կինն է, որ Քուէթի մէջ հիմնադրած է սեփական գործը՝ այդ կերպով ոգեշնչելով բազմաթիւ արաբ կանանց: Ան կանանց իրաւունքներու աշխօժ պաշտպան է:

Մահացած է Յայտնի Յուշարձանագէտ Սամուէլ Կարապետեանը

Փետրուար 27-ին, 54 տարեկանին կեանքին հեռացած է հայ անուանի յուշարձանագէտ, պատմաբան, բանահաւաք, Հայկական ճարտարապետութիւնը ուսումնասիրող հիմնադրամի (ՀԾՈւՀ) երեւանեան գրասենեակի նախագահ Սամուէլ Կարապետեանը:

ԿԳՄՍ նախարար Արայիկ Յարութիւնեանի խօսքով՝ ապագային մենք դեռ շատ փաստեր կ'իմա-

նանք, որոնց մասին դեռ չենք գիտեր. «Այն ծաւալը, որ ինքը իրականացուցած է, վեր էր մարդկային կարողութիւններէն, այն դեռ երկար ժամանակ պիտի ամփոփենք, անոր մասին շատ պիտի գրուի»:

Երգահան, կատարելող Ռուբէն Հախվերտեանն ալ ըսած է, որ

Եր.Ս. Էջ 19

ARMENIAN EDUCATIONAL BENEVOLENT UNION
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱԵՐՍԻՐԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Cordially invites you to

Spring Brunch

Benefitting the
AEBU Scholarship Fund
Empowering Our Youth for a Brighter Future

Sunday
March 22, 2020
Starting at 10:30 am

AEBU CENTER
1060 North Allen Avenue
Pasadena, CA 91104

To Reserve your tickets please
Call 626•344•7321
or
Text 818•281•0351

Donation \$50

Լիբանան Ս.Դ.Հ.Կ. - Հ.Յ.Դ. - Ռ.Ա.Կ. Միջկուսակցական ժողով

Չորեքշաբթի, 26 Փետրուարին, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան Նոր Հաճնոյ գրասենեակին մէջ տեղի ունեցաւ միջկուսակցական հանդիպում մը՝ ՍԴՀԿ-ի, ՀՅԴ-ի եւ ՌԱԿ-ի միջեւ: Ներկայ էին ՍԴՀԿ-էն՝ ատենապետ Ընկ. Սեպուհ Գալփաքեան, Ընկ. Մարտիկ Ժամկոչեան, ՀՅԴ-էն՝ ներկայացուցիչ երեսփոխան Յակոբ Բագրատունի, Յակոբ Հաւաթեան, Մելիք Գարագաւորեան եւ ՌԱԿ-էն՝ ատենապետ Սեւակ Յակոբեան եւ Արմէն Վալէճեան:

Ժողովականները քննարկեցին լիբանանեան քաղաքական բեմին վրայ տեղի ունեցած վերջին զարգացումները, ստեղծուած տնտեսական ճգնաժամը, ինչպէս նաեւ լիբանանահայ յուսովեան առջեւ ծառայած կրթական, ընկերային եւ տնտեսական զանազան խնդիրներն ու տարաբնույթ խնդիրները: Քննարկելով քաղաքական օրակարգը, ժողովականները արդարացի համարեցին 17 Հոկտեմբերին ծայր առած ժողովրդային բողոքներն ու պոսթ-կոմունները, եւ նշեցին, որ տազնապէս դուրս գալու միջոցներ կը շարունակեն մնալ կողմերուն միջեւ երկխօսութիւնը, կառավարութեան կողմէ ուսումնասիրուած տնտեսական ծրագրերի մը գործադրութիւնը, ինչպէս նաեւ պետական համակարգին մէջ փոփոխութեան վերացումը եւ յափշտակուած գումարներու վերադարձը պետական գանձարկին՝ դատարանական անկախ համակարգի մը ստեղծումով: Ժողովականները շեշտեցին, որ Լիբանան հեռու պէտք է պահել արտաքին ամէն տեսակի միջամտութիւններէն եւ ապատեղեկատուութեան ու խեղաթիւրումներու վրայ հիմնուած խոնարհարարի մթնոլորտէն: Փաստը ցոյց տուած է, որ բեւեռացումը երբեք չի նպաստեր ներկայ առաջադրանքներու իրականացման, այլ ընդհակառակն, աւելի կը ծանրացնէ առկայ վատ կացութիւնը: Իսկ

ազգային օրակարգով, որպէսզի ստեղծուած տնտեսական տագնապը չունենայ սուր հետեւանքներ, կենսական նկատուեցաւ, որ համայնքի կազմակերպութիւնները եւ կառույցները առաւելագոյն դիւրութիւններ ընծայեն համայնքի զաւակներուն եւ զարկ տան ընկերային ու բարեսիրական օժանդակութիւններուն՝ թեթեւեղութեամբ քաղաքայիններուն կրած տնտեսական, կենցաղային, առողջապահական ու ապրուստի ծանր բեռը: Այս ծիրին մէջ, անհրաժեշտ նկատուեցաւ ներկայ փուլին անխախտ պահել լիբանանահայ յուսովեան անվտանգութիւնն ու միասնականութիւնը եւ ճիշդ չինայել երաշխաւորելու լիբանանահայ համայնքի կենսունակութիւնը: Անոր պատմական դերակատարութեան շարունակականութիւնը: Միջկուսակցական ժողովը անդրադարձաւ նաեւ պատմութեան ընթացքին Լիբանանի հանդէպ միջոց ալ թշնամական վերաբերմունք որդեգրած, երկար ժամանակ զայն իր լուծին ենթարկած, զայն սովամահ դարձուցած, ծաւալապաշտ ու ցեղասպան թուրքիոյ Լիբանանի նկատմամբ որդեգրած նորօրեայ տխուր վերաբերմունքին, որ կը սպառնայ այս անգամ երկրի կայունութեան ու ապահովութեան: Այս իմաստով անհրաժեշտ նկատուեցաւ ցուցաբերել համալիբանանեան զգաստութիւն եւ խոհեմութիւն: Ժողովը անդրադարձաւ նաեւ հայաստանեան ու արցախեան վերջին իրադարձութիւններուն: Որոշուեցաւ յառաջիկայ հանդիպումին եզրակացնել Հայոց Յեղասպանութեան 105-ամեակի ոգեկոչման համահայկական ձեռնարկներու մանրամասնութիւնները:

ՄԴՀԿ Լիբանանի Շրջանի Վարիչ Մարմին ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէ ՌԱԿ Լիբանանի Շրջանային Վարչութիւն

Սարգիս Տիրունիի Ոգեկոչման Հանդիսութիւն Հալէպի Մէջ

Յիշատակը անմար ո՛վ Սարգիս Տիրունի, այն ճամբան որ գծեցիր եւ լոյսով սփռեցիր սերունդներուն համար, այսօր կ'ողողէ մեզ դէպի մեր էութեան վերջին հանգրուան՝ Հայաստան Պետութիւն, եւ ինչպէս որ ըսիր՝ կապ չունի կառավարման ձեւը եւ տեսակը, կարեւորը Հայաստանն է որ կայ, եւ մեր վրանները պիտի փոենք Արարատի փէշերուն վրայ: Իսկապէս, Տիրունիին այս խօսքերը ըսաւ երբ Խորհրդային Հայաստանն էր, եւ ի հեճուկս թերահաւատներու՝ ան աճեցաւ, մեծցաւ, դարձաւ այսօրուան մեր հայրենի-

Աթոքեան: Վաղուց Հալէպի Ն.Ս.Մ.Մ.-ի ակումբը այսքան բազմամարդ չէր եղած, բայց այս օրը ուրիշ էր, որովհետեւ Տիրունիին պիտի յիշատակուէր: Անոր մասին լսելու համար եկած էին ընտանիքներ իրենց ամբողջութեամբ, հին ընկերներ, նոր ընկերներ, վեթերաններ եւ նորակազմ պատանիներ, բոլորը՝ միայն ունկնդրելու Տիրունիի մասին: Տիրունիին տածած գաղափարները այսօր եւ ընդմիշտ դեռ աւելիով կը խօսին մեր իրականութեան հետ: Համաշխարհային դրա-

քը, դարձաւ հզոր եւ կայուն, համաշխարհային կազմակերպութիւններու անդամ:

Մեծն անմահ Սարգիս Տիրունիի յիշատակին, սոյն թուականի 23 Փետրուարին տեղի ունեցաւ յուշ երեկոյ Հալէպի Ն.Ս.Մ.Մ.-ի ակումբին մէջ, հովանաւորութեամբ Սուրիոյ Հիւսիսային Շրջանի Վարիչ Մարմինի եւ կազմակերպութեամբ Հալէպի Տիրունի Ուսանողական Երիտասարդական Միութեան: Երեկոն ծաղկեցուց Տ.Ո.Ե.Մ.-ի «Ղօղանջ» երգչախումբը՝ դեկավարութեամբ ընկեր Յարութիւն Ալապոզանեանի, Հ.Մ.Մ.-ի փողերախումբը, երգեցողութեամբ հանդէս եկաւ սիրուած երգիչ ընկեր Յակոբ Այնթէպլեան, եղան ասմունքներ եւ նուազ, եւ խօսք առաւ նաեւ ընկեր Բժ. Յովիկ

մատիրական երկիրներու քաղաքականութիւնը կը տեսնենք ինչպէս կործանարար կերպով ազդեցիկ զարգացող երկիրներու վրայ, հրահրեցին պատերազմներ, աղքատութեան մատնեցին ամբողջ ժողովուրդներ: Այսօրուան մեր կեանքը երբեք չէ պէտք ունի զարթոնքի, ընկերվարական գաղափարներու, որոնք դարձած են մեզի համար անհրաժեշտութիւն: Այս իմաստով արդէն Տիրունիի ուրուականը կը պտտտի մեր առջեւ, ամէն քայլափոխին, իւրաքանչիւր նոր օրուան հետ ան կը զօրանայ եւ կ'առաջնորդէ մեր մտածումները: Եւ վերջնաձայր որպէս՝ մարդկութիւնը կը տանի դէպի ընկերվարական, եղբայրական վեհ աշխարհ: Յ. Ա. Հալէպ

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ԸՈՒԻ ԸԱՄԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍՏԱՐԵԼԻ ԱՂԲԻՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒԵՐՈՒ

Massis Weekly

Volume 40, No. 8

Saturday, March 7, 2020

Turkey Cannot Play Any Role in Peaceful Settlement of Nagorno-Karabakh Conflict

YEREVAN (ARKA) — Anna Naghdalyan, spokeswoman for the Armenian Foreign Ministry, commented today on a meeting held yesterday between the Turkish Foreign Minister and the OSCE Minsk Group co-chairs.

Turkish Foreign Minister Mevlüt Çavusoglu met yesterday in Ankara with OSCE Minsk Group Co-Chairs Igor Popov of Russia, Stephane Visconti of France, Andrew Schofer of the United States and Ambassador Andrzej Kasprzyk, Personal Representative to the OSCE Chairperson-in-Office.

Mevlüt Çavusoglu said the OSCE Minsk Group should produce more in terms of the resolution of Nagorno-Karabakh issue. “This solution should be in full respect of sovereignty, territorial integrity and internationally recognized borders of Azerbaijan,” he wrote in Twitter.

Anna Naghdalyan recalled that Armenia’s Foreign Minister Zohrab Mnatsakanyan has already reacted to this statement, saying that “Mevlüt Çavusoglu’s advise to OSCE Minsk Group Co-Chairs on Nagorno-

Karabakh conflict invites reflection on Luke 4:23 – “Physician, heal thyself.”

“We would like to add that Turkey, which pursues an unfriendly policy towards Armenia and the Armenian people, which in the context of the Nagorno-Karabakh conflict is also expressed in the unilateral military-political support given to Azerbaijan, cannot play any role in the peaceful settlement of the conflict,” Naghdalyan stated.

Freedom House Report: Karabakh Still Freer Than Azerbaijan

NEW YORK — Nagorno-Karabakh remains a “partly free” territory with a more democratic and pluralistic political system than in Azerbaijan, Freedom House said in an annual survey released on Wednesday.

The U.S. human rights group also said that the 2018 “Velvet Revolution” in Armenia has contributed to greater respect for “political rights” and “civil liberties” in Karabakh.

“The political opening in Armenia that began with [Nikol] Pashinyan’s long-shot rise to the premiership in 2018 had a positive effect on Nagorno-Karabakh during 2019,” reads the latest “Freedom In the World” survey of more than 200 countries and territories rated on a 100-point scale.

“There was an increase in competition and civil society activity surrounding local elections in September, and the stage was set for further changes in the [March] 2020 elections for Nagorno-Karabakh’s president and parliament,” it says.

As a result, Freedom House gave 34 points to Karabakh, up from 31 in 2019.

Armenia received 53 points. It is one of the three “partly free” ex-Soviet

states where the New York-based watchdog saw “some positive signs” in the past year. The survey says that the leaders of Ukraine, Moldova and Armenia “took initial steps to uproot the kleptocratic forces that have long stymied their countries’ democratic aspirations.”

By contrast, Azerbaijan was again rated “not free,” with Freedom House lowering its score from 11 to 10.

“Power in Azerbaijan’s authoritarian regime remains heavily concentrated in the hands of Ilham Aliyev, who has served as president since 2003, and his extended family,” says the report. “Corruption is rampant, and the formal political opposition has been weakened by years of persecution. The authorities have carried out an extensive crackdown on civil liberties in recent years, leaving little room for independent expression or activism.”

The Azerbaijani government had condemned Freedom House’s earlier evaluations of Azerbaijan and especially Karabakh, saying that they highlight the watchdog’s “biased attitude towards Azerbaijan’s territorial integrity.” Baku did not immediately react to the latest global survey.

Armenian Journalist Lucy Kocharyan Honored with International Women of Courage Award

WASHINGTON, DC -- Armenian journalist Lucy Kocharyan has been honored with International Women of Courage Award.

US First lady Melania Trump and Secretary of State Mike Pompeo honored recipients of the 2020 International Women of Courage Award at a State Department ceremony Wednesday.

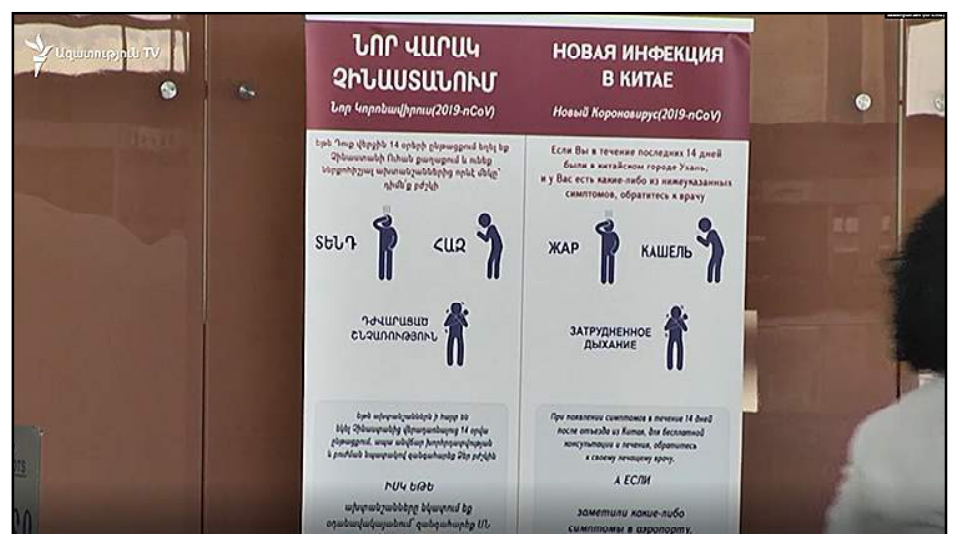
The all-female award presented ahead of International Women’s Day on Sunday recognizes women across the world who demonstrate “exceptional courage and leadership” in the face of adversity and who have made a positive impact on their communities.

Using her platform as a journalist, Kocharyan has championed children with mental health issues and has emerged as a leading voice in the fight against psychological, physical, and domestic violence against women and children.

Kocharyan has become famous for launching “Voices of Violence” in August 2018. She has become a spokesperson on gender-based violence in Armenia and has continued to speak out despite harsh criticism – from people on the street who yell “shame” as she passes by, to parliamentarians speaking out against her

Continued on page 3

Armenia Reports First Coronavirus Case In a Citizen Returning from Iran

YEREVAN -- Armenia has detected its first confirmed case of a coronavirus infection, that of a 29-year-old man who recently returned with his wife from Iran, Prime Minister Nikol Pashinyan said in a post on Facebook.

Pashinyan said in his post on March 1. “Dear compatriots, about two hours ago we confirmed a case of coronavirus, unfortunately.”

Health Minister Arsen Torosyan confirmed the news as well.

Pashinyan said the man, an Armenian citizen, arrived by plane from Tehran on February 28 and later went to the hospital for treatment. He is in good condition, the prime minister said.

Pashinyan said all people the vic-

tim has had close contact with will be quarantined.

He added that all of the passengers on the flight with him from Tehran had been wearing face masks and were escorted from the airport under previously set precautions for people traveling from Iran.

A total of 30 people will be quarantined he said. They will be provided with high-level isolated accommodation services.

Iran has become the hot spot for the disease in the Middle East. An Iranian Health Ministry spokesman on February 29 said nine people died from the COVID-19 virus over the past 24 hours, bringing the total number of reported deaths to 43 amid 593 confirmed infections.

Azerbaijan Continues Policy of Inciting Hatred Against Armenians – Artsakh MFA

STEPANAKERT -- The foreign ministry of the Republic of Artsakh issued a statement on the 32nd anniversary of the Armenian massacres in Sumgait:

“32 years ago, on February 27-29, 1988, the authorities of the Azerbaijani SSR perpetrated the massacre and forced deportation of the Armenian population in the city of Sumgait, accompanied by atrocities committed with unprecedented cruelty. The three-day mass beatings, killings and violent acts were the response of the authorities of Baku to the peaceful and legitimate demands of the Armenians of Artsakh (Karabakh) to realize their inalienable right to self-determination.

There is ample evidence that the massacres of Armenians in Sumgait were thoroughly prepared and planned by the Azerbaijani authorities. Speaking at the rallies held on the eve of the massacres, high-ranking representatives of the city authorities called on the crowd to punish the Armenians and demanded "to kill and to deport them from Sumgait and from entire Azerbaijan". Almost every speech ended with the chanting of "Death to Armenians!". Amid the obvious inaction of the authorities and law enforcement bodies, as well as guided by the latter, hundreds of Azerbaijanis in Sumgait, inspired by the calls for hatred and violence against Armenians, started unimpeded attacks on the apartments of the Armenians living in Sumgait, having the lists of addresses

at their disposal.

The impunity of the real organizers and perpetrators of the crimes against humanity committed in Sumgait created a fertile ground for the ethnic cleansing of Armenians throughout the Azerbaijani SSR in the subsequent years - in Kirovabad, Baku and a number of other Armenian-populated cities. Thousands of Armenians became victims of this policy, and hundreds of thousands became refugees.

Currently, the Azerbaijani authorities, unfortunately, continue their policy of inciting hatred and xenophobia against the Armenians, heroizing and glorifying the Azerbaijani officer who brutally killed an Armenian officer in Hungary in 2004. Another manifestation of such a policy became the rewarding of the Azerbaijani officer by the President of Azerbaijan for beheading a serviceman of the Artsakh Defense Army during the April war of 2016 unleashed against the Republic of Artsakh, as well as the gross violations of the norms of humanitarian law and the war crimes committed by the Azerbaijani armed forces.

We bow to the memory of the innocent victims of the Sumgait crime. The international community should condemn and give a clear and unequivocal assessment to the genocidal actions committed by the Azerbaijani authorities against the peaceful Armenian population, which will not only prevent the repetition of such atrocities in the future, but will also help to heal the situation in Azerbaijan”.

Armenia Purchases Weapon Locating Radars from India

India's Defense Research and Development Organization (DRDO) and Bharat Electronics Limited (BEL)

have inked a deal with the Armenian government to supply India produced weapon detecting radars in a

Rep. Pallone Calls for Increased Aid to Armenia and Artsakh

WASHINGTON, D.C. – Today, Congressional Caucus on Armenian Issues Co-Chair Representative Frank Pallone, Jr. (D-NJ) submitted testimony to the House Appropriations Subcommittee on State, Foreign Operations, and Related Programs requesting an enhanced U.S. commitment towards democracy-building and trade relations with the Republic of Armenia, as well as promoting peace for the Republic of Artsakh (Nagorno Karabakh), by way of the Fiscal Year 2021 Appropriations Bill, Armenian Assembly of America reports.

In his testimony, Rep. Pallone highlighted the life-saving work of The HALO Trust's vital landmine and unexploded ordnance clearance efforts in Artsakh, and asked for \$1.5 million for de-mining and landmine risk education programs in Artsakh to protect civilian lives and continue the critical work of this program in the region.

With respect to improvement in democratic governance in Armenia, Rep. Pallone drew attention to the steps taken by the Armenian government to bolster civil society and democratic institutions by stating, “The United States Congress can aid this process by ensuring we give targeted assistance during the country's con-

tinued democratic transition.”

He asked that the Subcommittee appropriate \$100 million for economic, governance, rule of law, and security assistance to Armenia.

Additionally, he stressed the troubling disparity between U.S. military aid to Azerbaijan and Armenia, and suggested that the United States suspend military aid to Azerbaijan until its government ceases attacks against Armenia and Artsakh and agrees to a peaceful resolution of the ongoing conflict. Over the last two years, Azerbaijan is reported to have received \$100 million directly from the U.S. Defense Department.

Rep. Judy Chu Calls for \$10 Million in U.S. Aid to Artsakh

WASHINGTON, DC -- Rep. Judy Chu (D-CA) has called for \$10 million in U.S. aid to Artsakh and pushed back against State Department efforts to end life-saving Artsakh demining assistance, in powerful testimony offered before the House Appropriations Subcommittee on Foreign Operations, the body tasked to prepare the Fiscal Year 2021 Foreign Aid Bill.

“With at least 1.7 million square meters of contaminated areas still remaining, USAID is trying to end support for this program with little to no justification,” argued Rep. Chu.

She continues to explain, “this request of \$10 million pales in comparison to the \$100 million in security assistance given to Azerbaijan, so we can be sure that financial constraints are not the obstacle here. And it does not make sense to walk away from a program that USAID acknowledges has

been successful while there are still so many acres of land left to clear.”

“If we are sincere in our commitment to peace, then we must support this request of \$10 million, which will allow HALO to finish their work and remove the landmines and UXO that daily threaten the lives of civilians in Nagorno-Karabakh,” concluded Chu.

\$40 million deal, Times of India has reported.

Under this defense deal, India will supply four indigenous ‘Swathi’ weapon Locating Radar (WLR) to Armenia. The supply of the weapon to Armenia has already started.

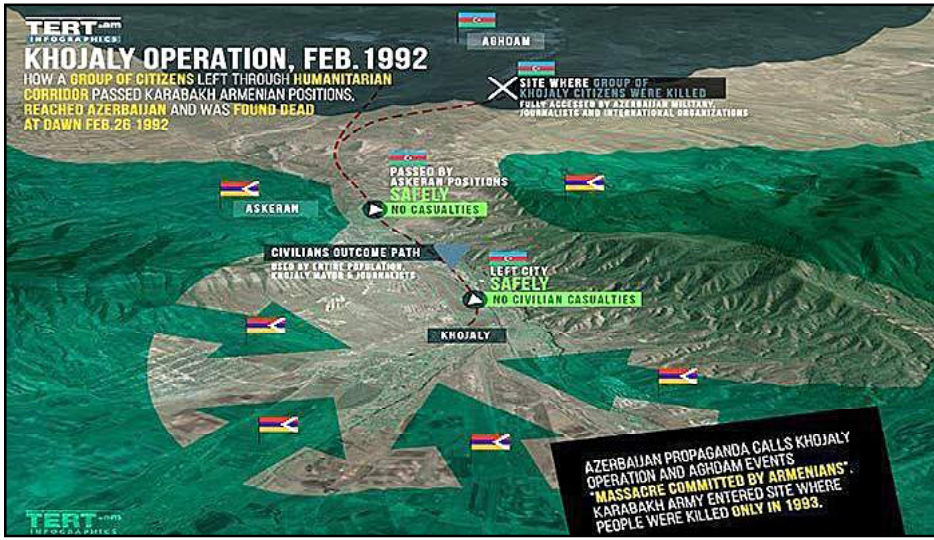
According to Indian Government sources, this deal is being considered as a big boost for ‘Make in India’ in defense sector.

Armenia had conducted trials of weapon offered by India, Russia and Poland. After conducting the trial, Armenia found Indian Weapon Locating Radar (WLR) is more reliable and they decided to go for the Indian made system.

The radar system is deployed by the Indian Army along the Line of Control (LoC) to detect incoming artillery fire from Pakistan. Swathi Weapon Locating Radar is mobile artillery locating phased-array radar designed for spotting and tracking artillery and rocket fire for counter-action by artillery units.

It can simultaneously detect multiple projectiles like shells, mortars fired from various locations within a 50-km radius. It is currently with the Army in LoC in Jammu & Kashmir to track the source of shelling from Pakistani positions. It was given to Army for trials in 2018.

The Truth About Khojaly

It is endemic for the leadership of Azerbaijan to voice only their own interpretation of history in a way that easily resembles to the Goebbels-like ideology: “if you tell a lie big enough and keep repeating it, people will eventually come to believe it”.

Since the waning years of the USSR, the people of the self-determined Nagorno-Karabakh have been fighting for the recognition of their status guaranteed by the international law.

The lawful demands of the people of Artsakh to exercise their right to self-determination were met with anti-Armenian pogroms on February 27-29, in the Azerbaijani city of Sumgait – 26 km away from Baku. Those events, carried out under the motto “Death to Armenians”, were the embodiment of Azerbaijani leadership’s policy of xenophobia, ethnic cleansing and deportation of Armenians.

Those atrocities were the very reason Andrei Sakharov, Nobel Peace Prize Laureate, wrote that “even if some doubted it before Sumgait, no one sees a moral opportunity to insist on territorial unity of NKAO and Azerbaijan after this tragedy happened.”

If official Baku’s response to the aspiration of people of Nagorno-Karabakh to exercise its right to self-determination were pogroms and ethnic-cleansing of the Armenian population, the reaction to the implementation of that right in 1991, based on then existing USSR legislation and norms of international law was the large-scale war against the newly-independent Artsakh, accompanied by gross violations of the international humanitarian law.

Exactly 26 years ago Azerbaijani Armed Forces commenced the months-long shelling of the capital of Nagorno-Karabakh – Stepanakert, which at that time had become a shelter for the refugees fleeing the pogroms in Sumgait, Baku and other cities in Azerbaijan. On February 13 of 1992, in violation of international conventions, Azerbaijan started using BM-21 “Grad” multi rocket launchers on the residential areas of Stepanakert. Khojaly was one of the seven fire bases, used for the shelling of Stepanakert. Even back in Soviet time Khojaly had an important strategic importance, as it was situated on the crossroad connecting Stepanakert to other regions of Nagorno-Karabakh. Moreover, in 1970s the only airport of Nagorno-Karabakh was built next to Khojaly, which during the Artsakh’s blockade was the single gatepoint to the outside world. Thus, by 1992 it became evi-

dent that the neutralization of Khojaly firepoint was an imperative for the physical preservation of the population of both Stepanakert and Nagorno-Karabakh as a whole. The operation to neutralize the Khojaly firepoint started on February 25, 1992.

For months, the Nagorno-Karabakh self-defense forces had been informing the Azerbaijani side through all the possible means about this operation, its objectives and the humanitarian corridor left for the evacuation from Khojaly.

Azerbaijan continues to distort the facts surrounding the bloody events near the city of Agdam, which they call the “Khojaly tragedy”. The mere facts of those events raise many questions, and the Azerbaijani leaderships, even after 26 years, still prefers to keep the answers behind seven locks.

So why did Azerbaijan fail to organize the evacuation of the people of Khojaly?

Here is a citation from Ramiz Fataliev, Chair of the Committee Investigating the Events of Khojaly: “Four days left until the events of Khojaly. On February 22, in the presence of the President, the Prime Minister, the Head of the KGB and others, a National Security Council session took place at which a decision was taken not to evacuate people from Khojaly.” Source: <http://www.azadliq.org/content/article/1818751.html>

As mentioned, the Nagorno-Karabakh self-defence forces left a humanitarian corridor for the people of Khojaly, the majority of whom safely reached Agdam. The former mayor of Khojaly even reached Baku and is currently a deputy in Milli Mejlis. Unfortunately, a group of residents of Khojaly, who successfully crossed the territories under Armenian control, did not reach Agdam in the territories controlled by the Azerbaijani side.

Here’s an excerpt from the words of Azeri journalist Cingiz Mustafaev, a witness to the events: “On 29th [of February], when I was heading to Agdam from another side, from the village of Umudlu, in a military helicopter, I saw that in 10 kilometers from Khojaly and approximately in 700 meters from our military post, dead bodies of our people were scattered on the ground. What horrified me the most was when I was filming these corpses, there were around 10 people from our side, strolling around easily in military uniforms. I was told that there were no corpses, it was impossible to get there, there were Armenians and there was shooting. But

when we eventually landed there on our helicopters, three helicopters unexpectedly and immediately flew to Agdam; those 10 people left, too. I still cannot understand why in 700 meters from our posts, where there were our soldiers roaming calmly, nobody was picking up these dead bodies?” / <https://www.youtube.com/watch?v=0uLSInPRXs>

Mr. Mustafaev also speaks of the main crime committed during the Agdam events – the mutilation of bodies, discovered couple of days after the events. “Who has done all this? I was filming here just yesterday, there was nothing like that there.” It’s worth to repeat that the territory where the bodies were discovered was under the Azerbaijani control.

It comes as no surprise that there is zero tolerance in Azerbaijan towards the doubt, suspicion or investigative journalism on the official version of those events. Those who dare to openly speak about these events were either killed like Cingiz Mustafaev’s, or imprisoned like journalist Eynulla Fatullayev, or exiled like the first President of Azerbaijan.

Ayaz Mutalibov, President of Azerbaijan in 1990-1992: The disappointing events happening around, you know – clashes, death of people, arouse the feeling of bitterness and sorrow, as well as suspicions that someone is certainly unsatisfied with the process. You see, I am uncertain about the goals, but nonetheless I have this feeling that there are forces which are against [the process]; they want the situation to become worse, for these things to continue, because, you know, it is always convenient to take advantage of troubled waters. Many here seek these waters. Some people do not care whom to shoot at.

Ayaz Mutalibov: According to the surviving residents of Khojaly, all of this was organized to be used as an excuse for my resignation. Some forces were struggling to discredit the President. ...

Armenian Journalist Lucy Kocharyan

Continued from page 1

and threatening her with lawsuits.

She successfully started a conversation about domestic and sexual violence that is slowly leading to some action. Gender-based violence is a pervasive problem throughout Armenia, where traditional social norms regarding masculinity, femininity, gender equality, and the division of household tasks remain rigid, making her achievements and impact all the more impressive.

Lucy Kocharyan hosts two programs on Public Radio of Armenia, where she raises issues of health, women and children.

Addressing the ceremony Melania Trump said “It is an honor to be here again to celebrate these inspiring women and the incredible impacts they are making through the work they have dedicated themselves to all over the world.”

“In my fourth year attending this ceremony, I continue to be inspired by the personal stories that accompany each of these extraordinary women. Some demonstrate raw courage in the

Ayaz Mutalibov: We are just tired, tired of this confrontation. Common people are dying every day, while someone is building his ambitions on it and pushing forward his political goals.

Let’s not forget that more than 700 residents of Khojaly did not leave the village and were taken to Stepanakert, where they were provided with food and medical aid. Two days later they were transferred to the Azerbaijani side, without any preconditions.

The Azerbaijani leadership has not answered yet to those questions raised by Azerbaijanis themselves. Meanwhile it has almost mastered the art of distorting the abovementioned facts in order to blame others for their crimes and escape the responsibility, while attempting to creating a fictional counterbalance to the massacres that it has perpetrated against Armenians in Sumgait, Baku, Kirovabad, Maragha.

The Sumgait events created a precedent of impunity and even of glorification for the killings of peaceful Armenian citizens, something we witnessed later on during Armenian massacres elsewhere in Azerbaijan. The leadership of Azerbaijan continues to inject hatred against Armenians. It encourages such crimes as the brutal murder of Gurgen Margaryan, who in 2004 was axed in his sleep by Ramil Safarov when the two were enrolled in NATO training course in Budapest. The killer was later proclaimed a national hero of Azerbaijan. Even recently, during the April 2016 aggression against Artsakh, the world witnessed the results of the state-run policy of Armenophobia in Azerbaijan. The ISIS-style beheading of Kyaram Sloyan and two other Nagorno-Karabakh servicemen, or the brutal murder and mutilation of elderly family in Talish village, as well as the decoration of the perpetrators of these war crimes by the President of Azerbaijan is abhorrent and should be condemned by the whole international community.

face of terror,” she added.

“As first lady of the United States, I’m proud of what this country continues to do for women,” Trump continued, “and I’m honored to represent a nation that not only recognizes women around the world who are making a difference internationally but empowers and supports them in their endeavors so they can affect positive change for others.”

The first lady centered her remarks on courage and what the word means, including how it is related to other qualities like bravery and strength.

“These women represent the strength of the female spirit,” Trump said. “Each of them have demonstrated acts of courage and leadership, often at risk to their own personal safety.”

2020 award winners came from Afghanistan, Armenia, Azerbaijan, Bolivia, Burkina Faso, the Xinjiang Uyghur Autonomous Region of China, Malaysia, Nicaragua, Pakistan, Syria, Yemen and Zimbabwe. They have faced everything from death threats to lawsuits to social media harassment while taking on their leadership positions and attempting to make positive change.

Researcher Samvel Karapetyan Passed Away Aged 58

YEREVAN -- Historian, researcher and author Samvel Karapetyan passed away on Thursday aged 58. His family confirmed the news to Public Radio of Armenia.

Born on July 30 1961, Karapetyan embarked on an active study of natural monuments in 1975, travelling across Soviet Armenia to collect records. Since 1978, he had been researching the historical Armenian sites currently on the territory of Turkey, taking photographs, conducting measurements and providing detailed descriptions.

Over the past three decades,

Karapetyan studied and recorded thousands of samples of historical Armenian architecture in Armenia, Nagorno-Karabakh and neighboring countries.

Karapetyan headed the Yerevan branch of the Research on Armenian Architecture NGO.

Karapetyan was also known as an outspoken critic of the treatment of Armenian monuments in Turkey, Georgia and Azerbaijan.

In 2004, Karapetyan was awarded with Mesrop Mashtots medal of the Artsakh Republic and in 2007 - with the Armenian Presidential Humanitarian Sciences Prize for his work in literature.

American-Armenian Athlete Allison Halverson Gains Armenian Citizenship Hopes to Compete at Tokyo Olympics

GLENDALE — American-Armenian athlete Allison Halverson has gained Armenian citizenship and will most likely represent Armenia at the 2020 Tokyo Olympics.

An NCAA runner-up at San Diego State, 2014 graduate Halverson hopes to qualify for the 24-woman heptathlon field at the August 2020 Games.

"I am officially an Armenian Citizen! This is one of my proudest accomplishments!" the athlete said on Instagram, captioning a photo of her with an Armenian passport.

"But I have to pick up my passport in Armenia, which is going to be awesome," she said.

She's looking forward to traveling to the capital Yerevan.

"I've never been to Armenia, you know, but then I've been thinking about it," she said. "I'd rather compete for another country and be there" instead of miss the U.S. team despite being one of the world's best. "If I'm there, I deserve to be there."

In October 2019 Halverson and her "100% Armenian" mother (maiden name Stepanian) drove to the Armenian Consulate in Glendale, presented proof of nationality and applied for a passport.

"Everything went very smoothly and they told me ... they will mail [forms] to Armenia," she said. "After that in a month I will receive a tracking number by email."

Robert Emmiyan, president of the Armenian Athletics Federation and a former Soviet long jumper with the

fourth-best mark in history, was excited when Halverson told him she's half-Armenian and wanted dual citizenship.

"He said: 'I'll take you anywhere. We'll go to all the meets — the European championships' and other meets where she'll be able to rack up world rankings points — a change in the Olympic qualifying system that once relied on "A" and "B" standards and a top-three finish at the U.S. Olympic Trials.

According to family lore, Halverson's maternal grandfather came to America after World War I. "One of the documents we found — his mother wrote this letter or note that during the Armenian genocide, they dressed up my grandpa as a little girl — because they were killing boys," she said. "They said he was 5, even though he was 7, and they got him on a ship that went to Ellis Island."

"Just over 100 years ago my

Ani and Mark Gabrellian Launch the AGBU Helen C. Evans Scholarship

NEW YORK -- Reflecting their strong belief in scholarship and education, and their admiration and respect for a pillar in her field, Ani and Mark Gabrellian have launched the AGBU Helen C. Evans Scholarship to honor the curator of last year's Armenia! exhibition at The Metropolitan Museum of Art.

"After several visits to Armenia! and conversations with Dr. Evans, we were inspired to both honor and recognize her outstanding achievements, and to also encourage others to continue exploring this culturally and historically valuable field," stated the Gabrellians. "We are pleased to be working with AGBU, which has a long and trusted history in providing and administering scholarships."

The scholarship was announced at a dinner with Dr. Evans, the Mary and Michael Jeharis Curator for Byzantine Art; Daniel Weiss, President and Chief Executive Officer of The Met; C. Griffith Mann, the Michel David-Weill Curator in Charge of The Met's Department of Medieval Art and The Cloisters, along with family, friends and board members from AGBU, which will manage the endowment and scholarship selection process. AGBU also contributed to and collaborated with The Met on the exhibition's cultural and educational programming during its duration, as well as released a series of Webtalks with Dr. Evans and Dr. Mann.

"I am so appreciative for this tremendous honor and all that it represents in encouraging study in the field which has been so central to my career," said Dr. Evans. "This scholarship will ensure recognition of the importance of Armenian culture over the next generations."

In launching the scholarship exactly one year after the Armenia! exhibition closed, the Gabrellians sought to emphasize both the immense pride and excitement shared by Armenians worldwide, and the more than a million visitors, mostly non-Armenians, who had the opportunity to view the first major exhibition of the remarkable achievements of the Armenian people over fourteen centuries, from a global

ancestors faced some of the hardest times ever seen on this earth... many of them lost their lives in unspeakable ways, but my grandfather was able to narrowly escape the Armenian Genocide by dressing up as a young girl and taking a boat to Ellis Island. With-

perspective.

"While many institutions, organizations and individuals contributed to make this historic exhibition possible, it was the expertise and determination of one person that made it a reality," the Gabrellians explained. "Dr. Evans's knowledge about and passion for Byzantine art, including the significant contributions made by Armenians, resulted in this groundbreaking display."

This initiative builds on the Gabrellians' efforts to support students and scholars, especially those focused on the humanities and interdisciplinary studies, which, they believe, play a key role in understanding the past and improving the future. At the University of Rochester, where Ani is a member of its board of trustees, they have supported both scholarship and programmatic initiatives, including the Mesrop Mashtots Innovation Grants and the Artemis and Hagop Nazerian Humanities Lecture Series, in honor of Ani's parents. Ani and Mark have also endowed scholarship and internship programs at Cornell University, where they serve on a number of deans' and other leadership councils.

The AGBU Helen C. Evans Scholarship will support exceptional graduate students from around the world pursuing studies in Armenian art, art history, architecture, or early Christianity. Helen C. Evans Scholars are to demonstrate a strong interest in pursuing world-leading research, teaching, publication and curation to help foster the world's understanding and appreciation of these topics. The scholarship will be awarded by AGBU, with Dr. Evans assisting in the review process.

The Gabrellians see this as an opportunity for the entire community to meaningfully recognize Dr. Evans's contributions to this field, and hope others will follow their lead in supporting the endowment for this scholarship. Contributions are invited and may be made by contacting Karen Papazian at kpapazian@agbu.org or calling 212-319-6383. Please make checks payable to AGBU (Memo: Evans Scholarship) and mail to AGBU Development Department, 55 East 59th Street, New York, N.Y. 10022.

out my ancestors' sacrifices and courage, I wouldn't be here today. I have fallen in love with this amazing, beautiful, welcoming, and strong country and am excited to see what the future holds for myself and Armenia," she wrote.

Օքսֆորդ Չամալսարան-Անգլիա Դասախօսուիթին՝ «Քրիստոնեայ Ներկայութիւնը Արաբական Ծոցի Տարածաշրջանի Մէջ»

Անգլիոյ Օքսֆորդ Չամալսարանի Արեւելեան Ուսումնասիրութեան բաժանմունքի կազմակերպութեամբ՝ «Արեւելեան Քրիստոնէութիւնը» բնաբան-նիւթի ուսումնասիրութեանը նուիրուած դասախօսական-հաւաքներու ծիրիններու եւ որ անցեալ ութ տարիներու վրայ երկարած ծրագիր-յայտագիրներէն մին է նոյն Չամալսարանին՝ եւ ուր կը ներկայացուի եւ կը մէկտեղուի գիտական-ակադեմիական ուսումնասիրութիւններ նոյն նիւթի հետ աւելցուած: Եւ այս ծիրիններս՝ տեղի ունեցաւ «Քրիստոնեայ Ներկայութիւնը Արաբական Ծոցի Տարածաշրջանին մէջ» դասախօսութիւնը՝ Երեքշաբթի, 25 Փետրուար 2020-ին Չամալսարանի սրահի մէջ: Դասախօսան էր Դոկտ. Հրայր Ճէպէճեան՝ Լնդհանուր Քարտուղարը Աստուածաշունչի Ընկերութեան՝ Արաբական Ծոցի երկիրներու:

Դոկտ. Հրայր Չիլինկիրեան՝ որ Չամալսարանի Արեւելեան Ուսումնասիրութեան բաժանմունքի դասախօսական կաճառի գործօն անդամներէն է ներկայացուց օրուան դասախօսը:

Դոկտ. Ճէպէճեան՝ մօտաւորապէս մէկ ժամ տեւողութեամբ՝ ներկայացուց նախ Արաբական Ծոցի պատմա-քաղաքական ու ընդհանուր տեսանկյունները եւ ապա քրիստոնեայ եկեղեցիի ու Չամալսարանի կազմաւորումը վաղ Ք.Յ.

չորրորդ դարերէն սկսեալ եւ հասնելով մինչեւ Իսլամական ներխուժումը տարածաշրջանէ ներս Ք.Յ. 629 թուականին: Ան մատնանշեց թէ Քրիստոնեայ եկեղեցին Իսլամական տիրապետութեան ժամանակ՝ շրջանին մէջ մնացած է մինչեւ իններորդ դար եւ ապա անյայտացած: Ան տուաւ որոշ պատմական-գիտական տուեալներ ու ապացոյցներ անյայտացումի համար: Ապա ան մատնանշեց թէ ինչպէս Քրիստոնեայ ներկայութիւնը վերստին մուտք գործած է տարածաշրջանի մէջ 1497 թուականներուն՝ երբ Փորթուքալական հետազոտողներ հասած եւ այս երկիրները: Դոկտ. Ճէպէճեան ապա վեր առաւ Քրիստոնեայ ներկայութեան ծաւալած գործունէութիւնը Անգլիական գաղութատիրութեան ժամանակ եւ հասնելով մինչեւ Ամերիկացի միսիոնարներուն՝ որոնք տասնիններորդ դարերէն սկսեալ մեծ նպաստ եւ ներդրում ունեցած են այս երկիրներու ընկերային կեանքի բարելաւումի՝ ի մասնաւորի կրթական եւ բժշկական բնագաւառներուն մէջ: Ան ապա ընդարձակ տեղեկութիւն տուաւ ներկայ օրերու Քրիստոնեայ եկեղեցիի վրայով որ օտարագրի է՝ մատնանշելով տարբեր եկեղեցական-Չամալսարանի կառուցները:

Դասախօսութենէ ետք տեղի ունեցաւ հարցերու քննարկում:

Վաւերագրական ֆիլմ Զիւան Աւետիսեանի Մասին Deutsche Welle-ից

«Պեռլինի տաղանդներ»-ի ծրագրի գործընկեր գերմանական Deutsche Welle հեռուստաընկերութիւնն ամէն տարի «Պեռլինի տաղանդներ»-ի մասնակիցների համար իրականացնում է «դիմանկար»-ների համար կարծ տեսանիւթերի նկարահանումներ:

Զիւան Աւետիսեանը, ով անձամբ ներգրաւուած է «Պեռլինի

տաղանդներ» ծրագրում, Deutsche Welle-ի ընտրական յանձնաժողովի կողմից 17 տաղանդներից մէկն է ընտրուել, ում աշխատանքների, գաղափարների եւ ապագայ նախագծերի վերաբերեալ էլ նկարահանուել է կարճ վաւերագրական ֆիլմ: Զիւանը նկարահանումների համար որպէս տեղանք ընտրել է Պեռլինի պատի տարածքն ու Պեռլինի եւրոպական կինոշուկայում Հայաստանի ազգային կինոկենտրոնի տաղաւարը, քանի որ այդ երկուսն էլ սիմվոլիկ նշանակութիւն ունեն անձամբ իր համար, ինչպէս նաեւ աշխարհի տարբեր ծայրերում, ներառեալ՝ Արցախում գտնուող հայութեան համար:

Պեռլինի պատը բետոնէ պատնէ էր, որը ֆիզիքապէս եւ զաղա-

«BBC»-ն Անդրադարձած է Եթովպիոյ Հայկական Փոքրաթիւ Համայնքին Եւ Անոր Ներկայ Վիճակին

Հեղինակաւոր «BBC» կայքը «Նամակ Աֆրիկէէն» (Letter from Africa) շարքէն յօդուած հրատարակած է, որ կը վերաբերի հայեթովպիական յարավերութիւններուն, Եթովպիոյ մէջ հայկական համայնքին ու անոր ներկայ վիճակին:

Եթովպիոյ մէջ հայկական կորսուած համայնքին հետքերով գացած է լրագրող Իսմայիլ Էրինաշէն, որ կը նշուի, որ երկրին մէջ գտնուելով, բազմիցս լսած եւ հետաքրքրուած է հայկական համայնքով եւ անոր պատմութեամբ:

19-րդ դարուն Մենելիկ Բ. կայսեր գահակալութեան ժամանակ այստեղ ձեւաւորուած փոքրաթիւ հայկական համայնքը առաւել ընդլայնուած է 20-րդ դարուն՝ Օսմանեան կայսրութեան կողմէ իրականացուած ջարդերէն փրկուած եւ այս հողերուն վրայ ապաստան գտած հայերու շնորհիւ. անոնք կարեւորագոյն դերակատարում ունեցած են երկրի տնտեսութեան, մշակոյթի ձեւաւորման եւ անոր ընդհանուր զարգացման գործին մէջ:

Կը նշուի, որ Հայաստանի եւ Եթովպիոյ միջեւ ամուր կապ ստեղծուած է հիմնականօրէն Ուղղափառ եկեղեցւոյ շնորհիւ. կապն ալ աւելի խորացած է դիւանագէտներու եւ առեւտրականներու շնորհիւ:

Հեղինակը կը պատմէ նաեւ, որ այցելած է 1930 թուականին հիմնադրուած հայկական Սուրբ Գէորգ եկեղեցի: Ան տպաւորուած է ճարտարապետական այս կառոյցի զարդարանքներով, սակայն կը նշէ,

որ սովորական օրերուն այնտեղ քահանայ չկայ: Ան կը նշէ, որ այս եկեղեցին միշտ հայերու համար որպէս համայնքի կեդրոն ծառայած է:

Եթովպիոյ մէջ հայերու թիւը սկսած է աճիլ Ռազ Թաֆարի կայսեր գահակալութեան ժամանակաշրջանին: Ան Երուսաղէմի հայկական եկեղեցի կատարած այցելութեան ժամանակ, տեսնելով 40 հայ որբ, հայոց պատրիարքէն խնդրած է թոյլ տալ ստանձնել անոնց խնամակալութիւնը:

Կայսեր ջանքերուն շնորհիւ հետագային երեխաները երաժշտական կրթութիւն կը ստանան եւ հանդէս կու գան կայսերական փողային նուագախումբին մէջ, որ դեկավարած է Եթովպիոյ ազգային օրհներգի հեղինակ Գէորգ Նալպանտեանը:

Եթովպիոյ մէջ հայկական համայնքը իր ծաղկման գագաթնակէտին հասած է 1960 թուականին, երբ հայերու թիւը հասած է 1200-ի: 1974-ին Ռազ Թաֆարիի գահակալութեան եւ ընկերավարական Եթովպիոյ ժամանակաւոր ռազմական կառավարութեան հաստատումով, երկրին մէջ սկսած են ճնշումներ գործադրուիլ, ուստի հայերու մեծ մասը սկսած է լքել Եթովպիան եւ հաստատուիլ հիմնականօրէն Եւրոպայի եւ Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ:

Այժմ հայկական համայնքը մօտ 100 հոգի է, մեծաւ մասամբ տարեցներ: Բացի այդ, երկրին մէջ հայկական ընկերային ակումբ կը գործէ:

փարապէս բաժանում էր Պեռլինը շուրջ 30 տարի: Քանդուելով, որպէս կոմունիզմի տապալման նշան, այն միաւորեց գերմանացիներին եւ եւրոպացիներին, սակայն, միաժամանակ՝ Կովկասում սկսուեց ամենադաժան բախումը՝ Արցախի Հանրապետութեան եւ Ատրպէյճանի միջեւ:

Զիւանը, Հայաստանի ազգային կինոկենտրոնի տաղաւարն ընտրեց որպէս նկարահանման երկրորդ վայր, քանի որ ՀԱԿ-ն առաջին անգամ էր մասնակցում Պեռլինի եւրոպական ֆիլմերի կինոշուկային: Սա հիանալի հնարաւորութիւն էր ներկայացնելու հայկական կինոն աշխարհի ամենահեղինակաւոր հեռուստաընկերութիւններին մէկով:

Որպես Նախաբան «Ժիրայրը» (Մարտիրոս Պոյաճեան) Յեղիմակ Եղիկ Երեմեան

Վերջերս Յնչակեան պատմագրութիւնը հարստացաւ մէկ նոր հրատարակութեամբ:

Պէյրուսի մէջ լոյս տեսաւ Տօթթ. Եղիկ Երեմեանի հերթական հատորը՝ նուիրուած Կուսակցական գործիչ եւ յեղափոխական Մարտիրոս Պոյաճեանին, որ ծանօթ է ժիրայր անունով:

Գիրքը կը ներկայացնէ ժիրայրի կեանքն ու գործունէութիւնը ու անոր ընդմէջէն՝ Օսմանեան լուծին դէմ ազգային ազատագրական պայքարի պատմութիւնը:

Ընկ. Երեմեան վերջին տասնամեակին նուիրուելով ՍԳԿ պատմութեան կարեւորագոյն էջերը գրի առնելու կարելոր աշխատանքին, «Յրասիրտները» մատենաշարով լոյս ընծայած էր «Մեծն Սուրատ», «Պանդուխտ», «Ս. Վահագն» գիրքերը:

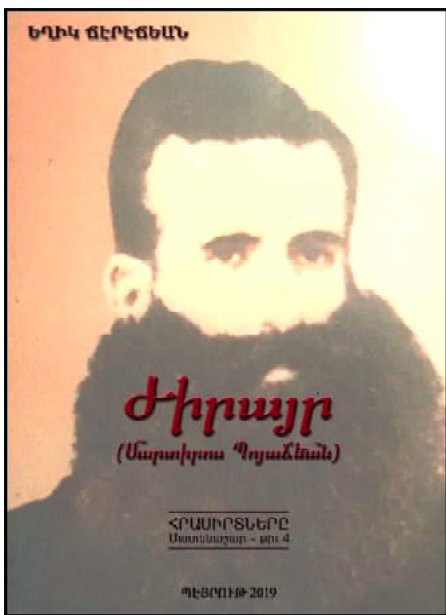
Ստորեւ՝ կը ներկայացնենք «Ժիրայր» հատորի նախաբանը, որ գրած է պատմական գիտութիւններու դոկտոր Փրոֆ. Եղիկ Միմասեան: «Մասիս»

ՓՐՈՖ. ԵՂԻԿ ՄԻՄԱՍԵԱՆ Պատմական գիտութիւնների դոկտոր ԵՊՅ պատմութեան ֆակուլտետի դեկան

Համիտեան բռնատիրութեան դէմ հայոց ազգային ազատագրական պայքարի նուիրեալ ու հերոսական դէմքերից է ժիրայր (Մարտիրոս Պոյաճեան, ծն. Հաճըն, 1856թ. - կախաղան հանուած Երզրատ, 1894թ.): Նա հայոց ազատագրական պայքարի յայտնի անուններից է: Ծատերի նման իմ մօտ էլ այն տպաւորութիւնն էր, որ ժիրայրի կեանքի գլխաւոր հանգրուանների, նրա գործունէութեան հական գծերի մասին անհրաժեշտ տեղեկութիւնները լուսաբանուած են, սակայն այդ համոզումը հիմնովին փոխուեց, երբ վերջերս կարգացի լիբանանահայ պատմաբան, քաղաքական-հասարակական գործիչ դոկտ. Եղիկ Ճէրէճեանի «Ժիրայր (Մարտիրոս Պոյաճեան)» մենագրութիւնը:

Հայաստանի պատմագիտական միջավայրում եւ ընթերցող լայն հասարակութեան մօտ Ե. Ճէրէճեանի անունը յայտնի դարձաւ այն բանից յետոյ, երբ նա 2016 թուականին «Հրասիրտները» մատենաշարով լոյս ընծայեց «Մեծն Սուրատ», «Ս. Վահագն», «Պանդուխտ» գրքերը: Ընթերցողները համոզուեցին, որ Ե. Չարենցից փոխառնուած «հրասիրտներ»ով Ե. Ճէրէճեանը կարողացել է ընթերցողին ներկայացնել աւելի խորը գիտական, միանգամայն նոր վաւերագրերով ու փաստական տուեալներով հարստացած, չստուգուած կարծիքներից զերծ, աւելի վաւերական «հրասիրտներ»: Այս աշխատութիւններին ծանօթանալիս, մենք եւս համոզուեցինք, որ Ե. Ճէրէճեանը, իր նպատակին հասնելու համար, աշխատանք ու ժամանակ չի խնայել արխիւադարանների գործնական, այդ ժամանակաշրջանի մամուլի էջերից, յուշագրողների վկայութիւններից դուրս բերելու պատմութեան փոշու տակ մնացած ամենափոքր մանրամասնութիւնները, եւ համադրական լուրջ աշխատանքից յետոյ՝ հին ու ծանօթ հերոսներին հանրութեանն է ներկայացրել աւելի վերանորոգուած ու վերակենդանացած:

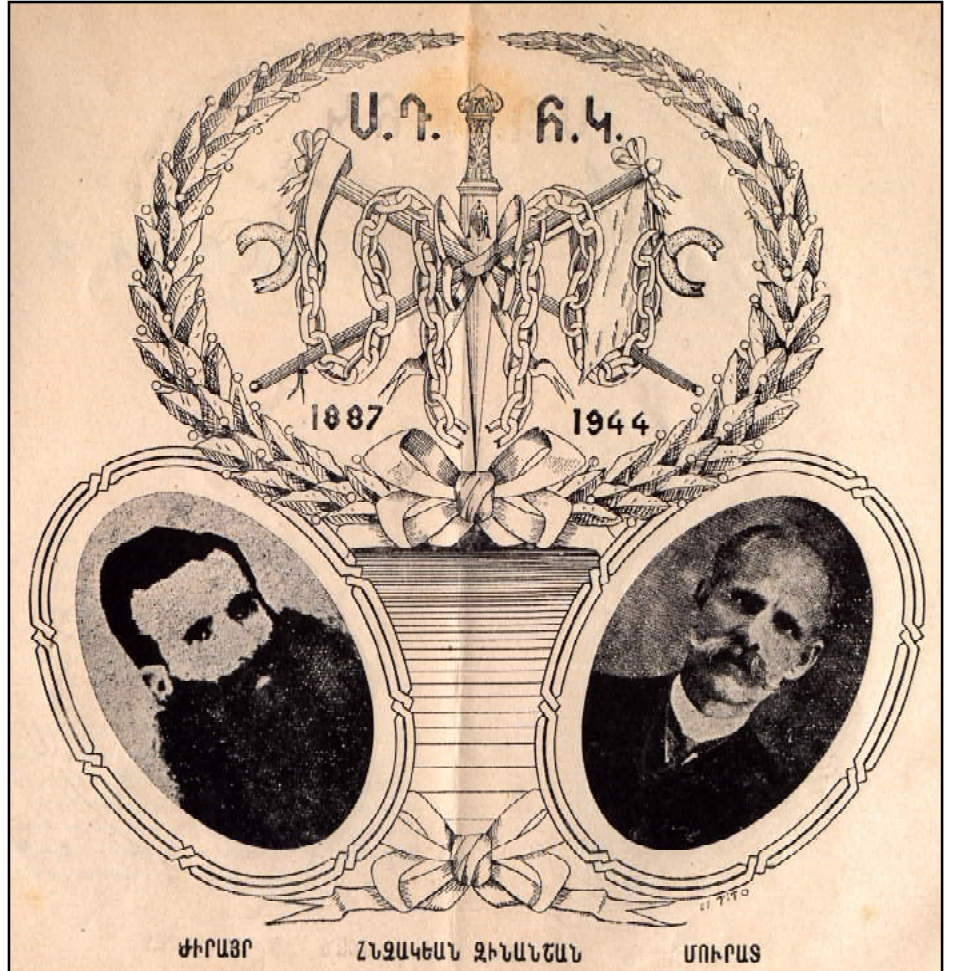
«Ժիրայր»ի պարագայում, հեղինակը չի շեղուել իր սկզբունքներից: Ընդհակառակը՝ նա համոզուած եւ համարձակ քայլերով ոչ միայն ժիրայրի կենսագրութիւնը հարստացրել է նոր նիւթերով, այլեւ նրանից հեռացրել է մի շարք արմատակացած կարծրատիպեր, յառաջ քաշել միանգամայն նոր վար-

կածներ: Յարդ, պատմագրութեան մէջ տիրական ու անվիճելի միակ տեսակէտն այն է եղել, որ ժիրայր 1876-1890թթ., շուրջ 14 տարի (լաւագոյն դէպքում 10 տարի), գտնուել է Այսրեփոխական հետ եւ կրել է նրանց զաղափարական ազդեցութիւնը: Այս տեսակէտը վերակրկնուել եւ ամրագրուել է հանրագիտարաններում եւ գիտական հրատարակութիւններում: Ե. Ճէրէճեանը մերժում է այս տեսակէտը եւ փաստական հարուստ նիւթերի հիման վրայ ապացուցում է, որ նշուած ժամանակաշրջանում ժիրայր առաւելապէս գտնուել է Օսմանեան կայսրութեան տարածքում, սկզբնական ժամանակահատուածում՝ Չէլթուքում եւ նրա գիւղերից՝ Կոկիստում, ապա Երզնկայում (երկու առիթներով), Բինկեանում, Տեւրիկում, Չիմարայում, երկու անգամ (1881 եւ 1886) այցելել է Կ. Պոլիս, 1886թ.ին՝ Իսկենտերուքում, 1888-1890թթ.՝ Չորք-Մարզպանում եւ վերջապէս՝ Հաճընում: Իր գտնուած բոլոր վայրերում, ժիրայր ուսուցչութիւն է արել հայկական դպրոցներում: Նրա թաքուն նպատակն է եղել պատանիների մէջ սերմանել ազգասիրութիւն, սովորեցնել մարտունակութիւն, կազմակերպել նրանց համար զաղտնի զինավարժութիւններ: Հեղինակին յաջողուել է ժրջան կերպով հաւաքել ու հրատարակել ժիրայրի աշակերտների (որոնց մի կարեւոր մասը ապագայում ազատագրական պայքարի նուիրեալներ եւ ազգային գործիչներ են դարձել) սրտառուչ յուշերը իրենց ուսուցչի մասին: Ուստի հեղինակը միանգամայն իրաւացիօրէն եզրակացել է, որ ժիրայր, իր շարժուն այս վիճակում, չէր կարող 10-ից 14 տարի անընդհատ գտնուել Այսրեփոխականում: Առաւելագոյնը նա կա-

րող էր այցելութիւններ կազմակերպել Թիֆլիս, մի բան, որ այդ շրջանի բոլոր հասարակական գործիչների ու մտաւորականների ցանկութիւնն էր: Իսկ այդ ժամանակաշրջանում, Ռուսաստանից Այսրեփոխական թափանցած յեղափոխական զաղափարախօսութիւնը նարողնիկութիւնն էր: Հեղինակը այս կապակցութեամբ եւս տալիս է իր շատ տրամաբանական եզրակացութիւնը: «Ժիրայր չէր կարող գործակցել ուսումնարանների հետ, առաւել եւս կրել նրանց զաղափարական ազդեցութիւնը, այն պարզ պատճառով, որ նա ուսուցչին չէր տէր եւ նարողնիկների կողմից քննարկուած հարցերին «անհաղորդ էր», - գրում է հեղինակը: Ե. Ճէրէճեանը, փաստագրական նիւթերի վերլուծութեամբ, բացայայտում է, որ Թիֆլիսի հայ նարողնիկները, իրենց ուսումնարաններում (եւ այլազգի) զաղափարակիցների հետեւողութեամբ, Թիֆլիսում հաստատուած Մշտյ դաշտի պանդուխտներից կազմել են երեք խմբակներ, բնականաբար նրանց պարագմունքները պէտք է լինէին հայերէն լեզուով եւ շօշափէին արեւմտահայ պանդուխտներին հետաքրքրող նիւթեր: Ահա այդ միջավայրում է, որ ժիրայր կարող էր «ըսելիք, լսելիք եւ անելիք» ունենալ, ուր նաեւ ազդուած լինէր հայ նարողնիկների զաղափարներից: Աշխատութիւնում՝ հեղինակի կատարած կարեւոր բացայայտում-

ծել պատերազմին մասնակցել չցանկացող Տէրսիմի քրտերին հետ: Այդ գործին առնչուած է ժիրայրը, որտեղից էլ սկիզբ է առնում նրա բարեկամական կապերը քզըլպաշ քրտերի հետ, որը շարունակուած է նրա կեանքի ամբողջ ընթացքում: Հեղինակը հրատարակուած փաստերով ցոյց է տալիս, որ 1890թ. ժիրայրը վերադառնում է իր ծննդավայրը: Նոյն տարուայ Յուլիսին, Կ. Պոլսում տեղի է ունենում Գում Գաբուրի ժողովրդական յայտնի ցոյցը: Այն իր համարձակութեամբ աննախընթաց երեւոյթ էր: Յոյցի կազմակերպիչներին յայտնաբերելը ու ձերբակալելը դառնում է զաղտնի ոստիկանութեան առաջնահերթ խնդիրը: Շուտով բացայայտուած է, որ ցոյցի գլխաւոր կազմակերպիչն է եղել ժիրայրի կրտսեր եղբայրը՝ Համբարձում Պոյաճեանը (Մեծն Սուրատ, ծն. Հաճըն, 1860թ. - կախաղան հանուած Կեսարիա, 1915թ.): Երբ Կ. Պոլսում Սուրատի հետքերը գտնուել բոլոր փորձերը ձախողուած են, իշխանութիւնները Հաճընում խուզարկում են նրա հայրական տունը, փորձում ձերբակալել ժիրայրին: Վերջինս թաքնուած է: Ձերբակալուած եւ բանտարկուած են նրա մայրը՝ Սառան, քոյրը՝ Հայկանուշը եւ բոլոր գործակիցները: Իրագարծութիւնների այս ընթացքը մեկնաբանելիս՝ հեղինակը ընդգծում է, որ առաջին անգամ հայ մամուլում երեւում է զաղտնապահ-

ներից է նաեւ ժիրայրի գործունէութիւնը 1877-1878 ուսումնարանական պատերազմի ընթացքում: Իր նոր տեսակէտը հանրամատչելի եւ համոզիչ դարձնելու համար, հեղինակը նախ ներկայացնում է այն երեք ձեւերը եւ մեթոդները, որոնց միջոցով հայ երիտասարդութիւնը, այդ թւում առաջին հերթին արեւմտահայերը, կարող էին, ուսական բանակի կազմում, մասնակցել պատերազմական գործողութիւններին: Ապա նա մեկնաբանում է Տէրսիմ գաւառի քզըլպաշ քրտերի հակասոսմանեան, ապստամբական տրամադրութիւնները, վերջիններիս շարքում՝ Երզնկա գաւառին (որտեղ գտնուել էր ժիրայրը այդ ժամանակ) սահմանակից Գուգիջան գաւառակի բնակիչները: Զօր. Լազարեւ փորձում է կապեր ստեղ-

ժիրայրի անունը: Փախուստի մէջ գտնուող ժիրայրը մեկնում է Փոքր Հայքի շրջանները եւ իր ուսերին վերցնում ազատագրական պայքարի լայն ծաւալի գործունէութիւն: Այդ օրերին շրջան են մուտ գործում նաեւ Հնչակեան կուսակցութեան գործիչները: Ժիրայրը ծանօթանում է նրանց հետ եւ միանում կուսակցութեանը: Հրատարակ են գալիս ֆետայական հանրածանօթ խումբեր: Քաղաքներում կազմակերպուած են ընդդատակեայ զինեալ խումբեր: Ե. Ճէրէճեանը մէկ առ մէկ թուարկում է այն քաղաքներն ու գիւղերը որտեղ այցելել է ժիրայրը եւ տալիս է այդ վայրերում նրա կատարած գործերի ամփոփ

Նոր Lnju Տեսած Գիրքեր Սարգիս Վահագնի Ինքս` Ինձ Հետ Յուշավեպ Lnu Անճելըս 2019

ԳՐԻԳՈՐ ՔԵՕՍԵԵԱՆ

Սիրելի Սարգիս Վահագն,
Վերջին հատորդ որքան ու-
րախացուց նոյնքան նաեւ տիրե-
ցուց գիրս: Ինչպէս որ բարեկամա-
կան մակագրութեանդ մէջ ալ նշած
էիր՝ «Հիներէն մնացինք ես ու
դուն», իմաստով մը՝ «Մնացոր-
դաց» էն միայն երկու ներկայացու-
ցիչներ գրողներու այն գեղեցիկ
դարաստանէն, որ ծլարձակուած էր
Գրական Շրջանակի եւ միաժամա-
նակ բարեկամ նոյնանման շրջա-
նակներու մէջ: Այդ երիտասարդ-
ները կ'ապրէին հաւատքով եւ կ'երկ-
նէին եռանդազին մայրիներու երկ-
րին մէջ: Ասիկա ըսելու համար
նաեւ թէ միայն է՛ս է որ ամէնէն
շատ կը հասկնամ բոլոր ըսածներդ
եւ չըսածներդ ալ, որոնք շատ են,
մասնաւորաբար Գրական Շրջա-
նակի տղոց յատկացուած հատ-
ուածներուդ մէջ: Շրջանակ մը՝
որուն շուրջ երկու տարի եղած էի
նաեւ ատենադպիրը, ամէն ուրբա-
թօրեայ հանդիպումներուն հարա-
գատօրէն ամփոփելով այնքան
խղճամտօրէն պատրաստուած գե-
կոյցները եւ այդ մասին արտայայ-
տուող ներկաներուն դեր ու դէմ
կարծիքները, երբեմն այնքան
բուռն եւ անողոք: Կը ցաւիմ որ
ատենադպիրի պաշտօնէս հրաժա-
րականէս ետք ատենագրութեանց
երկու տետրակները Գեղամ Սեւա-
նին փոխանցեցի, առանց կրկնօրի-
նակները ապահովելու, երբ ան
ինձի յայտնեց զանոնք ունենալու
վարչութեան փափաքը:

Գիրքդ կարգադրի ոչ միայն իր
արժանի ուղարկութեամբ, այլ նա-
եւ առանց հապճեպի, ինչպէս վեր-
ջին շրջանին սրընդաց կը կարգամ
կարգ մը հատորներ վերէն վար
շեղակի ձեւով: Ասիկա յարգանք
մըն էր նաեւ մեր անցեալին եւ
գրեթէ մէկ դարու կեանքի փորձա-
ռութեան: Շնորհակալ եմ որ պա-
տեհութիւնը տուիր յիշողութեանս
մէջ վերակենդանացնելու շատ մը
դէպքեր եւ անուններ մեր հայկա-
կան կեանքէն: Թէեւ մեր ընտանիքը
ապրած է հայկական թաղերէն դուրս
եւ ամէն օր չեմ շնչած անոնց
ֆոլքըրային մթնոլորտը, սակայն
լաւապէս տեղեակ եմ եւ գիտակ
պատկերուած բոլոր մանրամաս-
նութիւններուն եւ դէպքերուն շնոր-
հիւ բարեկամական կապերուս եւ
այցելութիւններուս: Երեւակայէ որ
հաճոյքով վերջիչեցի պատանեկու-
թեանս «Իարսամպանի»», քանի
ամէն անգամ որ Սահակեան մար-
գադաշտէն դուրս կ'ելլէի Հ.Մ.Մ.-ի
ոտնագնդակի մրցումներէն ետք,
քայլերս արտորանքով կ'ուղղէի դէ-
պի անոր շարժական կրպակը պա-
պակս յագեցնելու համար սառնո-
րակ օշարակով: Հիմա միայն քեզմէ
կ'իմանամ որ մեր հերոսը կը
կոչուի եղբր «Ընկեր Խեչօ»: Շատ
ուշ չէ...

Գիրքդ գրած ես նորընծայի
հոգիով եւ մինչեւ վերջ պահած՝
զգացումի թարմութիւնդ: Իսկ այդ
մերձեցումը վերածուած է յափշ-
տակութեան այն ամէն երեւոյթի եւ
իրադարձութեան առջեւ, որ աղբրս
ունի Հայկուհիին հետ, սկսեալ այն
օրէն երբ փողոցի մը մէջ հեռուէն
հագիւ թէ նշամարած ես իր անծա-
նօթ աղջկայ ուրուականը՝ իսկոյն
սիրտդ թռած է, ու ապա երբ իր
հետ բարեկամացար, նշանուցար,

ամուսնացար, հայրացար: Այն հաս-
տատ տպաւորութիւնը ունիմ թէ
ոտքերդ դեռ գետին չեն դպած,
հիմա որ մեծ հայր դարձած ես:
Վարկանիշը կը պատկանի երկու-
քիդ:

Պատումիդ ենթախորքը դուն
ըլլալով եւ քու ապրումներդ, ան-
խուսափելի զգացական երանգ մը
նաեւ կ'երկարի մէկ ծայրէն միւսը:
Կը բողոքես, կը հակադարձես, նոյ-
նիսկ կը բռնկիս այն բոլոր երե-
ւոյթներուն ի տես երբ կը կը
խորհիս թէ ընկերայն կամ մարդ-
կային տեսակէտէ, նոյնպէ՛ս ար-
ուեստի դիտանկիւնէ, արդարացի
չեն: Ասիկա քննադատութիւն չէ որ
կ'ընես: Գիտես թէ այդ օրերուն
իսկ որքան պաշտապանած եմ ազա-
տութիւնը, մասնաւորաբար ար-
ուեստի մէջ, է՛ս, Շրջանակի «մանր
քաղքենի»»: Ահա հոս անխուսա-
փելիօրէն դէմ յանդիման կու գանք
այն բոլոր հարցերուն որոնք բնո-
րոշիչ են Գրական Շրջանակին,
անոր եզակի գոյութեան, իր բոլոր
առաւելութիւններով եւ թերու-
թիւններով, խանդավառիչ երես-
ներով եւ ջլատիչ սեղմումներով,
իրագործումներով եւ ծաղիկներ
թառամեցնող խորշակով: Անոնց
որոշ չափով անդրադարձած ես
նոյնիսկ հասցէագրութեամբ: Այ-
սուհանդերձ քեզմէ սպասելի էր
դեռ աւելին, քանի որ կափարիչը
բացած ես, օգտակար պիտի ըլլար
որ բոլոր շոգիները դուրս ելլէին եւ
պատկերացումը ըլլար ամբողջա-
կան: Ասիկա անհրաժեշտ աշխա-
տանք մըն էր, եւ ո՞վ պիտի
կատարէր այդ ներկայացումը եթէ
ոչ դուն: Իմ ուղղութեանս մի
նայիր, ես ձեռքս լուացած եմ շատ
մը բաներէ:

Կը յիշեմ քու Կոստան Չարեա-
նի պարագադ: Կը յիշեմ նաեւ թէ
ուրիշ առթիւ նիւթերէն մէկն ալ
նոյն Չարեանի «Տատրագոմի Հար-
սը» վիպերգին նուիրուած հրայր-
քոտ վիճաբանական ասուլիսն էր:
Որպէս ազատ մտածողութեան տէր՝
ես ստանձնած էի Սանային պաշտ-
պան փաստաբանի դերը, հագիւ մի
քանի ժամ իր ամուսինը տեսած-
չտեսած այդ դժբախտ նորահար-
սին, քանի Յովանը հեռացած եւ
միացած էր ֆետայիներուն: Մեծ
բացակայ մը եւ անգոյ ամուսին մը՝
Յովանը, որ սակայն տարիներ ետք
ժամանակ կ'ունենար իր ընկերնե-
րով լեռներէն իջնելու սպաննելու
համար իր կինը եւ քիւրտ տղան,
ինքն ալ խելագարելու գնով: Կոս-
տան Չարեանի կապակցութեամբ
վերապահութիւն մը ունիմ յայտ-
նած կարծիքիդ, երբ այդքան կը
գովերգես խորհրդային Հայաստա-
նի մէջ «Նաւը լեռան վրայ» վէպին

Հանրայայտ Գեղանկարիչ Շմաւոն Շմաւոնեանի Ցուցահանդէսի Բացումը Փասատինայի Մէջ

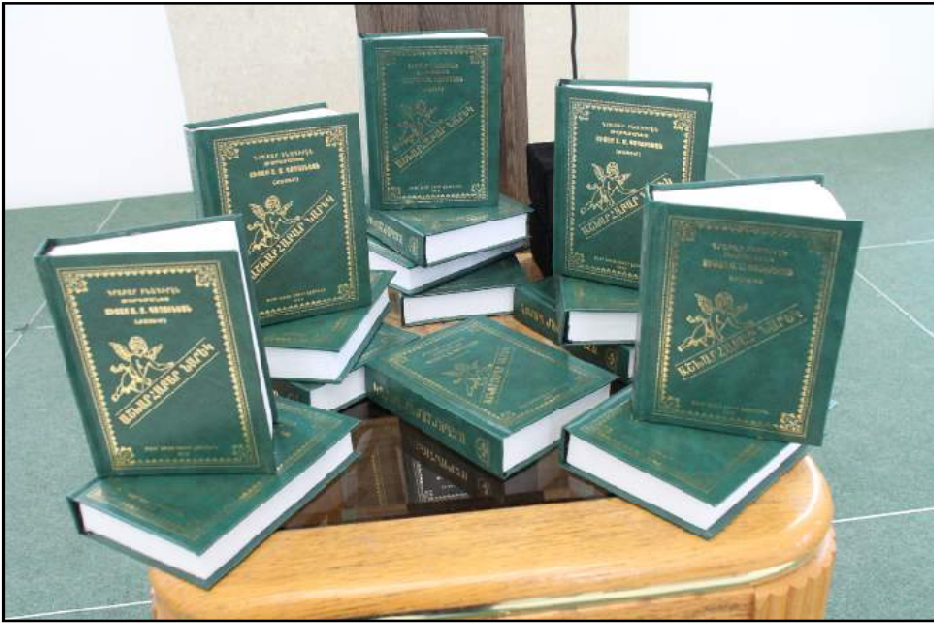
Փետրուարի 28-ին Փասատի-
նայի Antique Warehouse սրահում
տեղի ունեցաւ ՀՀ վաստակաւոր
նկարիչ Շմաւոն Շմաւոնեանի աշ-
խատանքների ցուցահանդէսը: Ներ-
կայացուած էին նկարչի վերջին
մէկ տարուայ գեղանկարները:
Ցուցահանդէսի բացման արա-
րողութեանը ներկայ էին եւ ելոյթի
խօսքով հանդէս եկան Լոս Անջե-
լեսում ՀՀ գլխաւոր հիւպատոս,
դեսպան Արմէն Բայբուրդեանը,
Փասատինայի քաղաքապետ Թերի
Թորնթըր, քաղաքային խորհրդի
անդամ ձոն Քէնեդին:
Բացման խօսքում դեսպան
Բայբուրդեանը բարձր գնահատեց

Շմաւոն Շմաւոնեանի արուեստը,
որը պատշաճ գնահատանքի է ար-
ժանացել ոչ միայն Հայաստանում,
այլեւ արտերկրում, մասնաւորա-
պէս արեւմտեան Ամն-ում: Այստեղ
նրա աշխատանքները կարելի է
տեսնել «Կլենտոնի Մեմորիալ
հիւանդանոցում» կամ տեղական
պետական գրասենեակներում:
Դոկտ. Արմէն Բայբուրդեանի խօս-
քով, վարպետի գունեղ կտաւները
լոյս եւ լաւատեսութիւն են սփռում:
«Շմաւոն Շմաւոնեանի ստեղծա-
գործական ակտիւ գործունէութիւնը
մշակութային դիւանագիտութեան
վառ դրսեւորումներից է», ասաց
ՀՀ գլխաւոր հիւպատոսը:

հրատարակութիւնը, «Ի հակադ-
րութիւն Գառնիկներու անգիջող
կեցումը քին: Լաւ գիտես թէ այս
վերջինները որպէս «գաղափարա-
կան գիտութեամբ հարեալներ» -ինչպէս
ամէն նման փիլիսոփայական կամ
կրօնական հոսանքներու կամակոր
հետեւողներու- մեքենական գոր-
ծադրողներն էին վերէն եկած հրա-
հանգներուն, իսկ Չարեանի հան-
դէպ Գառնիկներու եւ Երեւանի
դիրքեր նոյնն էին ա՛յդ տարիներ-
ուն: Կոստան Չարեան Հայաստան
զնաց Աստուած գիտէ ի՛նչ պատ-
ճառներով եւ ի՛նչ խոստումներով
- իր հայրենասիրութիւնը ինզրոյ
առարկայ չէ հոս: Երեւանի իշխա-
նութիւնները չհրատարակեցին քու
կարգացած վէպդ այնպէս ինչպէս
որ դուն սիրած էիր, այլ իրենց
կողմէ վերամշակուած-իմբացր-
ուած անընդունելի օրինակ մը
ներկայացուցին Չարեանին, որ ի
վերջոյ ճարահատ ստորագրեց կա-
րենալ անդամ ըլլալու համար Գրող-
ներու Միութեան, այլ խօսքով՝
դառնայ ամսականաւոր: Գրողներու
վրայ ճմլող մեքենան կը շարունա-
կէր բանիլ: Կը յիշես այս առթիւ
արտասահմանի մէջ ծագած իրա-
րանցումը, եւ կողմի մը բացատրու-
թիւնը՝ թէ վէպը «շահեցաւ» վե-
րամշակումով: Բայց ասիկա ոչ մէկ
կապ ունի բուն հարցին հետ:

Հատորդ ինքնաներկայացում մըն է
իր անհատական թէ գրական կող-
մերով, նոյնիսկ արժեւորումներով:
Ես տեղեակ չէի քու անձնական-
ընտանեկան կեանքիդ մանրամաս-
նութիւններուն, նախամուսնական
թէ յետամուսնական, քանի հեռու
կը մնայինք կենցաղային մտերմու-
թիւններէ: Տեղեկութիւններդ ամ-
բողջացուցին ծանօթութիւնս, մաս-
նաւորաբար երբք գաւակներուդ
փայլուն ուսումնական թէ կեանքի
յաջողութիւնները, որոնցմով ար-
դարօրէն հպարտանալու պատճառ-
ներ ունիս Հայկուհիին հետ: Իսկ
զրասէր ընթերցողին մասնաւոր
ուշագրութիւն գրաւող մասը հա-
մապատկեր մըն է Լիբանանի որոշ
շրջանի մը գրական եւ ընկերային
եռուզեռ կեանքին, անուններու ալ
նշումով եւ ի հարկին արուեստա-
գէտներուն գործերուն հպանցիկ ար-
ժեւորումներով: Կարելի է ըսել
պատմական շրջանի մը հայելին,
որ իր ներկայացուցիչներով ակօ-
սեց մեր գրական, արուեստի եւ
հրապարագրական դաշտը, իր ար-
ժէքաւոր դրոշմը դնելով անոր
վրայ: Այս ուղղութեամբ մեծապէս
շնորհակարտելի աշխատանք մը տա-
րած ես:
Պիտի ուզէի խուսափիլ գիր-
քին տպագրական-հրատարակչա-
կան սխալները մատնանշելէ, սա-
կայն կէտ մը դէմս կը ցցուի.
զարմանալի գտայ տողերու, պար-
բերութիւններու եւ մանաւանդ ար-
ձակագիր Չարեան Որբունիի յատ-
կացուած ամբողջ երեք էջերու
(118-120) նոյնութեամբ կրկնակ
տպագրութիւնը, մասնաւորաբար
գիրքի մը պարագային, որուն հրա-
տարակութիւնը արժանացած է երեք
զոյգ աչքերու նախաքննութեան:
Բարեբախտաբար անոնք եւ

«Առաջնեկը՝ Նորովի». Գրական-Երաժշտական Ցերեկոյթ Մայր Աթոռում

ՊԱՊԻՆ ՍՈՒՐԱՏԵԱՆ

Մարտի 2-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի «Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան» Մատենադարանում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Մայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարձր նախագահութեամբ եւ Կ. Պոլսի Հայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Մաշալեանի մասնակցութեամբ, տեղի ունեցաւ «Առաջնեկը՝ Նորովի» խորագրով գրական-երաժշտական ցերեկոյթ՝ նուիրուած Սուրբ Գրիգոր Նարեկացու «Մատենան Ողբերգութեան» աղօթամատենանի աշխարհաբար (արեւմտահայերէն, թարգմանութիւնը՝ Միսաք Գոչունեան (Քասիմ)) առաջին ամբողջական թարգմանութեան վերահրատարակութեանը:

Միջոցառումը սկսուեց Տէրունական աղօթքով, որից յետոյ ներկայներին ողջունեց Մայր Աթոռի Մատենադարանի տնօրէն Արժանապատիւ Տ. Արարատ քահանայ Պողոսեանը: Այնուհետեւ կատարուած թարգմանութեան վերաբերեալ բանախօսութեամբ հանդէս եկաւ Մայր Աթոռի Միջեկեղեցական յարաբերութիւնների բաժնի պատասխանատու Հոգեշնորհ Տ. Շահէ ծայրագոյն վարդապետ Անանեանը:

Շնորհանդէսի ընթացքում «Գեղարդ» երգչախմբի (գեղարուեստական ղեկավար՝ ՀՀ արուեստի վաստակաւոր գործիչ, դոկտոր, փրոֆեսոր Մհեր Նաւոյեան) մենակատարներ Լուիզա Երեմեանն ու Անահիտ Պապայեանը շարականներ կատարեցին, իսկ ՀՀ վաստակաւոր արտիստ Դաւիթ Յակոբեանը ներկայների համար ընթերցեց Ս. Գրիգոր Նարեկացու աղօթագրքից մի հատուած:

Ցերեկոյթին իր սրտի խօսք ասաց Կ. Պոլսի «Ժամանակ» օրաթերթի գլխաւոր խմբագիր Արա Գոչունեանը: Խօսելով գրքի գիտական եւ մշակութային արժէքի մասին՝ պարոն Գոչունեանը նաեւ իր երախտագիտութիւնն ու շնորհակալութիւնը յայտնեց Վեհափառ Հայրապետին եւ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հրատարակչական բաժնին՝ գրքի վերահրատարակմանն աջակցելու եւ «Նարեկ»-ը ժողովրդի բոլոր խաւերին մատչելի դարձնելու գործում կարեւորագոյն դերակատարութիւն ունենալու համար:

Վերջում շնորհանդէսի մասնակիցներին իր օրհնութիւնն ու պատգամը փոխանցեց Կ. Պոլսի Հայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Մաշալեանը:

«Երբ խօսում ենք «Նարեկ»-ի մասին, խօսում ենք աղօթքի մասին: Աղօթքը մարդու եւ աղօթքը ազգի զօրութիւնն է: Եթէ մէկ բառի մէջ ամփոփենք աղօթամատենան, կ'ասենք՝ ողորմութիւն՝ Աստուծոյ ողորմութիւնը: Սուրբ Նարեկը մեզ սովորեցնում է, որ մենք այդքան էլ զօրաւոր չենք եւ մեր վաղուայ օրուայ համար Աստուծոյ ողորմութիւնն է պէտք: Աղօթամատենանը ծնուել է մարդուն ողորմութիւն խնդրել սովորեցնելու համար», - ասաց Սահակ Պատրիարքը՝ յորդորելով ամէնքին աղօթել, քանի որ աղօթքը լոյս է եւ միացնում է մարդուն Աստուծոյ լոյսի հետ:

«Ես հպարտ եմ, որ այսօր Պոլսի համայնքի ծոցից դուրս եկած արժէք է կրկին հրապարակ բերւում 100 տարի յետոյ՝ ի օգուտ ամբողջ հայութեան», - ընդգծեց նա՝ շնորհաւորելով եւ շնորհակալութիւն յայտնելով «Ժամանակ»

Վերականգնուեցաւ Մարտիրոս Սարեանի «Կոստանդնուպոլսի Շները» Կտաւը

28 փետրուարին ընթացք առին մեծանուն նկարիչ Մարտիրոս Սարեանի 140-ամեակին նուիրուած ձեռնարկները: Նոյն օրը տեղի ունեցաւ համախմբվում Սարեանի արձանին մօտ, այնուհետեւ՝ այցելութիւն Կոմիտասի անուան գրասրահի պանթէոն՝ նկարիչին շիրմը, իսկ Աւետիք Իսահակեանի գրադարանին մէջ տեղի ունեցաւ Սարեանի ծննդեան 140-ամեակին նուիրուած «Յուշեր Մարտիրոս Սարեանի Մասին» գիրքին շնորհահանդէսը:

29 փետրուարին՝ նկարիչին ծննդեան օրը, տուն-թանգարանին մէջ տեղի ունեցան զանազան ձեռնարկներ:

Մարտիրոս Սարեանի տուն-թանգարանի տնօրէն Ռուզան Սարեանի տեղեկութիւններով՝ հիմնովին վերանորոգուած է մեծ վարպետին 1910-ին նկարած «Կոստանդնուպոլսի Շները» կտաւը, որ պիտի ներկայացուի արուեստասէր հասարակութեան:

Անոր տեղեկութիւններով՝ կա-

րելոր հարց է մշակութային արժէքները պահպանել եւ բարւոք վիճակի մէջ փոխանցել յաջորդ սերունդներուն: «Սարեանը մեծ մտահոգութիւն ունէր այդ նկարին հետ կապուած: Դեռ իր կենդանութեան օրօք անիկա վնասուած էր: Փորձած է վրան աշխատիլ, կարգի բերել, բայց, ի հարկէ, պէտք էր մասնագիտական աշխատանք, որ կատարուեցաւ», ըսած է տուն-թանգարանի տնօրէնը:

Ռ. Սարեան նաեւ նշած է, որ 20 Մարտին պիտի ներկայացուին Մարտիրոս Սարեանի՝ «Ալմաստ» օփերային համար եղած ուրուսագիծերը (էսքիզները): «Տարիներ շարունակ կը խօսէինք, որ օփերան բեմ բարձրանայ սարեանական ձեւաւորումով, եւ, կարծես թէ, միւս տարի, երբ պիտի տօնենք Սպենդիարեանի 150-ամեակը, արդէն կ'ունենանք «Ալմաստ»ը բեմի վրայ նաեւ Սարեանի՝ վերականգնուած ձեւաւորումով», ընդգծած է ան:

օրաթերթի խմբագրին, որ չթողեց իր ընտանեկան ժառանգութիւնը մնա գրադարանների դարակների վրայ:
Կ.Պոլսի Հայոց Պատրիարքը

նաեւ իր շնորհակալական խօսքն ուղղեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին գրքի վերահրատարակութեան եւ ժողովրդին հասանելի դարձնելու կապակցութեամբ:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State: ----- Zip Code: -----

Country: -----

Tel: ----- Email: -----

Յաջողութեան, Սիրոյ եւ Երջանկութեան Հասնելու Համար Տրամադրուածութիւն Պէտք է

Յաջողութեան, սիրոյ եւ երջանկութեան տրամադրուածութիւնը կախուած է քանի մը «բաղադրիչ տարրերէ», ինչպէս՝

- 1) Դրական մտքերէ: Յաջողութիւնը նախեալ բաղկացած է դրական մտքերէ: Եթէ դուք տրամադրուած էք անյաջողութեան կամ ամէն ինչ կ'ընէք պարտուելու համար, ի հարկէ պիտի պարտուիք: Հաւատացէ՛ք յաջողութեան, մտածեցէ՛ք յաջողութեան մասին եւ դուք պիտի ունենաք զայն:
- 2) Ճիշդ գործողութիւններէ ու մտադրութիւններէ: Եթէ դուք բացասական կը մտածէք, ուստի ձեր մտադրութիւններն ու գործողութիւններն ալ բացասական պիտի ըլլան: Պէտք է հասկնալ, որ դուք կը

- կերտէք ձեր ներկան ու ապագան:
- 3) Յոյզերէ: Սիրոյ «կարգաւորում»ը բաղկացած է յոյզերէ: Ստիպեցէ՛ք ձեր ուղեղին առաւել յաճախ մտածելու սիրոյ, երջանկութեան եւ ուրախութեան մասին եւ պիտի տեսնէք գործնականորէն ուղեղի հնարաւորութիւնները: Չէ՞ որ եթէ դուք ձեզի չօգնէք, ոչ ոք պիտի օգնէ:
- 4) Ցանկութենէ, նպատակներէ եւ երազանքէ: Երազանքներով ապրող մարդիկ կ'ընեն հնարաւոր ամէն բան՝ զայն իրականացնելու եւ ցանկալին ձեռք բերելու համար: Նախ սորվեցէ՛ք գնահատել այն ինչ ունիք, իսկ յետոյ ձգտեցէ՛ք նոր նպատակներու եւ ցանկութիւններու իրականացման:

Սիրոյ Խոստովանութիւն Ընելու Համար Յաճախ Բառերը Հարկաւոր Չեն

Հաղորդակցութիւնը յարաբերութիւններու ամենակարեւոր մասն է: Բայց շատ յաճախ, յատկապէս յարաբերութիւններու սկզբնական փուլերուն, մենք կը դժուարանանք բառերով արտայայտելու մեր զգացումները:

- Ամենակարեւոր խոստովանութիւնը կատարելու ժամանակ տղամարդիկ յաճախ չեն կրնար ճիշդ բառեր ընտրել եւ զգացումները կ'արտայայտեն գործողութիւններով: Այսպէս՝
 - Սիրահարուած տղամարդը աւելի երկար կը համբուրուի, քանի որ երբ Դուք իր կողքն էք, ան կը մոռնայ ուրիշ ամէն բան:
 - Դուք կը զգաք, որ միշտ կը գտնուիք անոր ուշադրութեան կեդրոնին:
 - Անկախ այն բանէն, թէ ինչ պատահած է ձեր յարաբերութիւնն ներքին մէջ, անկախ այն բանէն, թէ ինչ վէճ տեղի ունեցած է, կրնաք

- վստահ ըլլալ՝ յաջողութիւնը օրը ան պիտի ժպտի Ձեզի այնպէս, ինչպէս նախապէս:
- Ան առիթը չի փախցնէր Ձեզի հպելու համար:
- Ան կը ծիծաղի, երբ Դուք իր կողքն էք, քանի որ Ձեր հետ իրեն յարմարաւէտ կը զգայ:
- Աչքերը հոգիի հայելին են, որոնց ան կ'ուզէ յաճախ նայիլ:
- Ան ոչ միայն կ'ուրախանայ Ձեր հաղորդագրութիւններէն, այլեւ կ'օգտագործէ բոլոր յարմար առիթները՝ Ձեզի հաղորդագրութիւն գրելու համար:
- Ան միշտ Ձեր հետ է, երբ իր աջակցութեան կարիքը ունիք:
- Ոչինչ կրնայ համեմատուիլ այն պայծառութեան հետ, որ կը յայտնուի անոր դէմքին, երբ ան կը համբուրէ Ձեզ:
- Անոր ընկերները յարգալից եւ հոգատար վերաբերմունք կը ցուցաբերեն Ձեր հանդէպ:

Ստեպոյնով Կարկանդակ՝ Յարմար Պահքի Շրջանի Համար

Մեծ Պահքի շրջանը կը տեւէ 48 օր՝ Բուն Բարեկենդանէն մինչեւ Սուրբ Յարութեան տօնի նախօրէին: Փորձե՛ք ներկայացնել պահքի յարմար ուտեստներ, որոնցմէ առաջինը ստեպոյնով կարկանդակն է:

Այս շատ համեղ կարկանդակը պատրաստելու համար անհրաժեշտ է. 5 գաւաթ ալիւր, 1 գաւաթ չաքար, 1 գաւաթ ձէթ, 1 գաւաթ ստեպոյնի հիւթ, 1 գաւաթ ստեպոյնի տաշոց, 1 գաւաթ ընկուզեղէն, կէս գաւաթ չամիչ, կէս գաւաթ ճերմակ շոշմայ (քունճութ), 1 թէյի դգալ սոտա, 1 թէյի դգալ կասիա:

յական ամէն տեսակի ախտերէ ու մոլորութիւններէ, մեղանշական մտքերէ, խօսքերէ ու գործերէ մաքրուիլն է, զոյն մով ու ապաշխարութեամբ աստուածահաճոյ եւ առաքինի կեանքին դառնալը: Պահքի շրջանին կարեւոր է հոգեւոր շնորհներու եւ յատկապէս եղբայրասիրութեան մէջ զօրանալը, քանի որ, ինչպէս Եզնիկ կողբացին կ'ըսէ, «մէկը կրնայ կենդանի միւս չուտել, բայց անընդհատ իր եղբոր միւսը ծամել»: Այս պարագային կարեւոր է նաեւ այլ ծայրայեղութենէ մը զգուշանալը. պահք պահելը պէտք է պատճառ դառնայ պահեցողութեան մէջ տկարացողները դատելու. «Ով կ'ուտէ, թող չարհամարհէ անոր» որ չ'ուտէր, իսկ ով չ'ուտէր, թող չզատէ անոր՝ որ կ'ուտէ» (Հռոմ. 14:3):

- Պատրաստութիւն.
- Ալիւրին խառնել չաքարը, ձէթը, ստեպոյնի հիւթն ու տաշոցը, սոտան եւ կասիան:
- Խմորը լաւ շաղելէ ետք աւելցնել մանրուած ընկուզեղէնն ու չամիչը:
- Չանգուածը տարածել նախապէս ձէթոտած եւ ալիւրոտած ափսէի մը մէջ, թաց ձեռքերով տափակցնել մակերեսը ու վրան ցանել քունճութը: Եփել նախ բարձր, ապա ցած ջերմաստիճանով փուռի մէջ:
- Նշենք, որ Պահքը չի սահմանափակուիր միայն կենդանական սնունդէն հրաժարումով. անիկա առաջին հերթին հոգեկան ու բարո-

Ինչե՞ր Ըրած Են Մեր Ծնողները, Որոնք Հիմա Մենք Չենք Ըներ, Բայց Արժէր Սորված Ըլլայինք

1) Անոնք զիրար առաջին տեղը կը դնէին. երբ մեր ծնողները երիտասարդ էին, ամուսինի եւ կնոջ յարաբերութիւնները ընտանիքին մէջ ամենակարեւորն էին: Բայց վերջին 30 եւ աւելի տարիներուն ընթացքին, ծնողները սկսան իրենց զաւակներուն վերաբերիլ իբրեւ տիեզերքի կեղծոններ:

Կարելոր է չմոռնալ ամուսինի հետ յարաբերութիւններուն արժէքը եւ ունենալ առողջ, երջանիկ ընտանիք: Եթէ փոքրիկը կ'ընդհատէ մօր խօսքը, պէտք է խնդրել, որ սպասէ, եթէ ատիկա արտակարգ իրավիճակ է: Փոքրիկները պէտք է հասկնան, որ աշխարհը չի պտուտիր միայն իրենց շուրջը:

2) Անոնք կը ստիպէին երեխաներուն խաղալ փողոցը. հաւանական է, որ երեխայ ժամանակ հեռատեսիլ դիտած էք, բայց աւելի յաճախ ժամանակ անցուցած էք փողոցը: Այսօրուան երեխաները օրական միջինը 7.5 ժամ կ'անցընեն պատուաներուն առջեւ: Եւ ատիկա չի վերաբերիր ուսման կամ կրթութեան:

Իսկ չէ՞ որ թարմ օդն ու դուրսի խաղերը պէտք են իրենց տարիքին: Եւ ատոր համար չեն պահանջուիր խաղահրապարակ կամ լողաւազան:

3) Անոնք կը վստահէին իրենց երեխաներուն. մեզմէ շատերը կը յիշեն, որ ինչպէս մինչեւ ուշ երեկոյ կը գրօնէինք ընկերներով կամ կը մնայինք գիշերելու անոնց տունը: Ծնողները կրնային չզիտնալ, թէ մենք ուր էինք: Դուք կրնաք ատիկա անուանել «դաստիարակութիւն ազատ տրածութեան վրայ», կամ նոյնիսկ մտածել, որ ատիկա վտանգաւոր է: Ճշմարտութիւնը այն է, որ երեխաները վթարներէն աւելի շատ կը զոհուին, քան անոնց կ'առեւանգեն:

4) Անոնք չէին ստիպեր երեխաներուն ամենախելացին ըլլալ. երեխաներուն կը սորվեցնէին հասարակական հմտութիւններ եւ կը զարգացնէին անոնց ստեղծագործական ջիղը: Երեխաները մանկապարտէզ յաճախելով կարողալ չէին գիտեր, իսկ շատերը նոյնիսկ այբուբենը չէին գիտեր: Անոնց կը սորվեցնէին յարգալից ըլլալ, կիսել ունեցածը ընկերներուն հետ ու լաւ ընկերներ ունենալ: Այսօր, սակայն, երեխաները կը մըցին ուսման մէջ ու կը փորձեն ըլլալ բոլորէն լաւ: Բայց ատիկա միայն կը ճնշէ ու կ'անհանգստացնէ գիւրենք:

5) Անոնք երեխաներուն վարք ու կանոն կը սորվեցնէին. շատ երեխաներ ու դեռահասներ մեր

օրերուն զուրկ են վարուելակեր պի կանոններուն տիրապետելէ: Անոնք չեն կրնար տարրական «շնորհակալութիւն» ըսել, երբ իրենց համար որեւէ բան կ'ընեն: Ի հարկէ, նման վարուելակերպի դրսեւորումներ մեր ժամանակ ալ կային, բայց ամէն պարագայի շատ աւելի քիչ էին, քան՝ այսօր:

6) Անոնք կ'ընթրէին ողջ ընտանիքով. ծնողները կրնային գոհել ընտանեկան ընթրիքը՝ յանուն երեխայի արտադա սարանային աշխատանքներուն: Բայց իրականութեան մէջ այդպիսի աւանդութիւններ լաւ պիտի ըլլար վերադարձուէին: Ծնողներու հետ ընթրող երեխաները աւելի հազուադէպ կը տառապին տագնապ ու ընկճախտէ: Անոնք քիչ իրաւախախտումներ կ'ընեն, բայց կ'ունենան լաւ յառաջդիմութիւն, եւ հոգեբանական վիճակի հետ կապուած խնդիրներ չեն ունենար:

7) Անոնք երեխաներուն կը ստիպէին հաւաքել տունը. կը յիշէ՞ք, թէ ինչպէս մեր ծնողները կ'ըսէին, որ չենք կրնար գրօսանքի երթալ, քանի դեռ տունը չենք հաւաքած: Դուք կրնաք զարմացած ըլլալ, թէ ինչերու ընդունակ են ձեր երեխաները:

Անոնց կարելի է վստահիլ տան հետ կապուած շատ աւելի լուրջ խնդիրներ: Ատիկա անոնց ինքնուրոյնութիւն եւ պատասխանատուութիւն կը սորվեցնէ:

8) Անոնք կարգ ու կանոն կը սորվեցնէին ուրիշ երեխաներու. ի՞նչ կ'ընէիք, եթէ ձեր երեխայի ընկերը հարուածէր ձեր երեխային: Հանգիստ կը խնդրէիք, որ վե՞րջ տան: Բայց մեր ծնողները իրենց այլ կերպ կը պահէին: Անոնք կը սկսէին կարգի հրաւիրել ուրիշ երեխաները այնպէս, ինչպէս ատիկա պիտի ընէին իրենց երեխաներու պարագային:

9) Անոնք ծննդեան օրերը կը նշէին տան մէջ. երեկոյթները ժամանակին կը ներառէին, բացի ուտելիքներէն, նաեւ զանազան խաղեր: Մեր ծնողները մասնագէտ լուսանկարիչ եւ սրճարան չէին վարձեր, ու ատիկա այնքան ալ կարեւոր չէր: Երեխաները, ամէն պարագայի, կ'ուրախանային ու հաճոյք կը ստանային պարզ բաներէ:

10) Ամէն բան շատ աւելի պարզ էր ու հասարակ. ժամանակին շատ բան շատ աւելի պարզ էր, քան հիմա: Ծնողները մեզի խաղափայլ չէին տաներ, իսկ երեխաներն ալ չէին շտապել ֆուլթայլին վազել դաշնամուրի դասի: Մենք կ'օգտագործէինք մեր երեւակայութիւնը եւ երջանիկ էինք:

NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
NOTARY PUBLIC

MEMBER

Garine Depoyan

626-755-4773
554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106
ghdepoyan@gmail.com

«Ռեալը» Յաղթեց «Բարսելոնային» 2-0

Սպանիայի առաջնության 26-րդ տուրում Մադրիդի «Ռեալը» ընդունեց ախոյեան «Բարսելոնային»: 2:0 հաշվով յաղթանակ տարաւ ֆրանսացի Ջինեդին Չիզանի գլխավորած Արքայական խումբը, որը Լա Լիգայում նախորդ անգամ կատարողական խումբի նկատմամբ առաջնության հասել էր 2016թ. Ապրիլին:

Առաջին խաղակէստում երեք դրուագներում «Ռեալին» կոլից փրկեց բելգիացի դարպասապահ Տիբո Կուրտուան: Երկրորդ խաղակէստում երկու անհաւանական ազատում կատարեց կատարողական խումբի գերմանացի դարպասապահ Մարկ-Անդրե Տէր Շտեգենը:

71-րդ րոպէին «Ռեալը» խփեց առաջին կոլը: Գերմանացի կիսապաշտպան Տոնի Կրոսի փոխանցումից յետոյ աչքի ընկաւ պրագիլացի յարձակուող Վինիսիուս Ժունիորը:

Աւելացուած ժամանակի երկրորդ րոպէին աչքի ընկաւ Դոմինիկյան Հանրապետութիւնը ներկայացնող յարձակուող Մարիանոն, որը մէկ րոպէ առաջ էր փոխարինել Արքայական թիմում 500-րդ հանդիպումն անցկացրած ֆրանսացի յարձակուող Քարիմ Բենզեմային: Գոլային փոխանցումը կատարեց սպանացի պաշտպան Դանիել Կարվախալը:

«Ռեալը» 56 միաւորով գլխավորեց մրցաշարային աղիւսակը, «Բարսելոնան» հետ է 1 միաւոր:

«Մանչեսթեր Սիթին» 7-րդ Անգամ Նուաճեց Անգլիական Լիգայի Գաւաթը

«Մանչեսթեր Սիթին» 7-րդ անգամ եւ երրորդ տարին անընդմէջ նուաճեց Անգլիական լիգայի գաւաթի խաղարկութեան յաղթողի կոչումը: Լոնտոնի «Ուեմբլի» ստադիոնում տեղի ունեցած խաղում կատարողացի Խոսեպ Գուարդիոլայի գլխավորած թիմը մրցեց «Աստոն Վիլայի» հետ եւ առաւելութեան հասաւ 2:1 հաշուով:

Մանչեսթերեան թիմի կազմում աչքի ընկան արժենթիմացի յարձակուող Սերխիո Ագուերոն եւ սպանացի կիսապաշտպան Ռոդրիգո էրնանդեսը:

«Լիւերպոլի» Անպարտելի Շարքը Տեւեց 44 Խաղ

Անգլիայի առաջնութիւնում «Լիւերպոլի» անպարտելի շարքը տեւեց 44 հանդիպում: Պրեմիեր լիգայի 28-րդ տուրում գերմանացի Յուրգեն Կլոպի գլխավորած թիմը հիւրընկալուելիս 0:3 հաշուով պարտուեց «Ուոլթֆորդին»:

«Լիւերպոլը» Պրեմիեր լիգայում պարտութիւն չէր կրել անցած առաջնության 22-րդ տուրից՝ այս ընթացքում տանելով 39 յաղթանակ եւ 5 խաղ աւարտելով ոչ ոքի:

Ռեկորդը պատկանում է Լոնտոնի «Արսենալին», որը 2003թ. Մայիսից մինչեւ 2004թ. Հոկտեմբեր Անգլիայի առաջնութիւնում չի պարտուել 49 անընդմէջ խաղում:

Այս մրցաշրջանում «Լիւերպոլը» տարել է 26 յաղթանակ, «Մանչեսթեր Յունայթեդի» հետ էլ խաղացել էր ոչ ոքի՝ 1:1:

«Լիւերպոլը» 79 միաւորով գլխավորում է մրցաշարային աղիւսակը եւ 22 միաւորի առաւելութիւն ունի մէկ հանդիպում քիչ անցկացրած «Մանչեսթեր Սիթիի» նկատմամբ: Առաջնության աւարտին մնացել է 10 տուր:

«Կալիարի» - «Ռոմա»՝ 3:4 Մխիթարեանի Կոլի ու Կոլային Փոխանցման Զեղինակ

Իտալիայի առաջնության 26-րդ տուրում «Ռոման» պորտուգալացի Պաուլու Ֆոնսեկայի գլխավորութեամբ հիւրընկալուեց «Կալչարիին» եւ առաւելութեան հասաւ 4:3 հաշուով:

Առաջին խաղակէստում հիւրերից դուբլի հեղինակ դարձաւ խորուաթ յարձակուող Նիկոլա Կալինչը: Երկրորդ կոլի դրուագում արդիւնաւէտ փոխանցումը կատարեց Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը:

Երկրորդ խաղակէստում «Ռոմայի» հոլանդացի յարձակուող Զասթին Կլույվերտը Կալինչի փոխանցումից յետոյ հաշիւը դարձրեց 3:1:

Դրանից յետոյ դաշտի տէրերը կարողացան կրճատել հաշուի տարբերութիւնը, բայց 81-րդ րոպէին մայրաքաղաքային թիմը Հենրիխ Մխիթարեանի կոլի շնորհիւ վերականգնեց երկու կոլի առաւելութիւնը: Սերբ պաշտպան Ալեքսանդր Կոլարովի իրացրած տուգանայինից յետոյ Մխիթարեանը չնչին հպումով գնդակ ուղարկեց դարպասը:

«Ռոման» 45 միաւորով 5-րդ տեղում է եւ 3 միաւոր է հետ չորրորդ տեղում ընթացող «Ատալանտայից»: «Կալչարին» 11-րդն է՝ 32 միաւոր:

Օս Եռակի եւ Աշխարհի 11-ակի Ախոյեանը Որակագրկուեց 8 Տարով

Մարզական վճռաբեկ դատարանի որոշմամբ Օլիմպիական խաղերի եռակի, աշխարհի 11-ակի ախոյեան, 28-ամեայ չինացի լողորդ Սուն Յանը հակադոպինգային կանոնների խախտման համար որակագրկուեց 8 տարով:

2018 թուականին Սուն Յանը դոպինգ ստուգման ժամանակ մուրճով կտրել էր դոպինգ նմուշի սրուակը: Զրային մարզաձեւերի միջազգային ֆեդերացիան չէր պատժել մարզիկին, սակայն Համաշխարհային հակադոպինգային գործակալութիւնը բողոքարկել էր Մարզական վճռաբեկ դատարան եւ հասել Սուն Յանի որակագրկման:

2014 թուականին Սուն Յանն արգելուած դեղամիջոց օգտագործելու համար որակագրկուել էր երեք ամսով: Երկրորդ անգամ հակադոպինգային կանոնները խախտելու համար Մարզական վճռաբեկ դատարանը կիրառել է առաւելագոյն պատիժ՝ 8 տարի:

2012թ. Լոնտոնի Օլիմպիական խաղերում Սուն Յանը ախոյեան էր դարձել ազատ ոճով 400 եւ 1500 մետր լողում, իսկ 2016թ. Ռիոյի Օլիմպիական խաղերում՝ ազատ ոճով 200 մետրում:

ՖԻՖԱ-ն Քննարկում է Միջազգային Զանդիպումները Չեղարկելու Զնարաւորութիւնը

ՖԻՖԱ-ի նախագահ Զանի Ինֆանտինոն յայտարարել է, որ ֆուտպոլի միջազգային կազմակերպութիւնը կորոնաւիրուսի պատճառով կարող է չեղարկել առաջիկայում նախատեսուած միջազգային հանդիպումները:

«Առողջ մարդիկ աւելի կարեւոր են, քան ֆուտպոլային հանդիպումները: Պէտք է ուշադրութեամբ հետեւենք կորոնաւիրուսի տարածմանն ու որոշում ընդունենք:

Եթէ վիրուսը շարունակի էլ աւելի մեծ թափ հաւաքել, ապա մենք կը չեղարկենք միջազգային հանդիպումները», - Ինֆանտինոյի խօսքը մէջբերում է The Guardian-ը:

Նշենք, որ ամբողջ աշխարհում կորոնաւիրուսով վարակուել է 83,272 մարդ: Վիրուսը յայտնաբերուել է աշխարհի 53 երկրում:

Կորոնաւիրուսի պատճառով Իտալիայի առաջնության հանդիպումների մեծ մասը կ'անցկացուի առանց հանդիսականի:

Մահացած է Յայտնի Յուշարձանագետ

Շարունակուած էջ 7-էն

մահացաւ հայ ազգի ամենապայծառ ներկայացուցիչներէն մէկը:

«Ան ոչ միայն որպէս գիտնական շատ մեծ էր, այլ որպէս բարոյականութեան դրօշ, ոչ միայն երիտասարդներու, այլև մեզի համար», - ըսած է ան:

Սամուէլ Կարապետեան ծնած է 1961 Յուլիս 30-ին: Արմատներով Արճէշ գաւառի Բերդաղ գիւղէն է: 1978-ին աւարտած է Երեւանի Միսաք Մանուչեանի անուան թիւ 48 դպրոցը:

1975-էն սկսեալ՝ ճամբորդած է Հայկական ԽՍՀ տարածքով բնութիւնը ուսումնասիրելու նպատակով, իսկ 1978-էն սկսեալ կը լուսանկարէր, կը շահէր եւ կը նկարագրէր հայկական յուշարձանները

ամբողջ Պատմական Հայաստանի տարածքով:

Երեք տասնամեակի ընթացքին կը հետազօտէր եւ կը ցուցակագրէր Պատմական Հայաստանի հայ ճարտարապետութեան հազարաւոր նմուշներ:

Կարապետեան յայտնի էր իբրև հարեւան պետութիւններու մէջ հայկական յուշարձաններու նկատմամբ վերաբերմունքի քննադատ: Ան կը կարծէր, որ թուրքիոյ, Ատրպէյճանի, Վրաստանի իշխանութիւնները նպատակաւորաբար կերպով կ'իրականացնէն հայկական յուշարձաններու ոչնչացման քաղաքականութիւն: Իր փաստերը 2007-ին ներկայացուցած էր ԱՄՆ քոնկրէսին եւ 2008-ին՝ Մարդու իրաւունքներու Եւրոպական դատարանին:

Սարգիս Վահագնի Ինքս` Ինձ Զեռ

Շարունակուած էջ 15-էն

կարգ մը մանրուքներ առնչութիւն չունին խորքին եւ գրութեան վաւերագրական արժէքին հետ:

Սիրելի Սարգիս, մնացի՛ր գրիչիդ պէս դաւար:

Ճշդում Զեղինակին Կողմէ

Ես բնաւ չեմ գովերգած Կոստան Զարեանի «Նաւը Լեռան Վրայ» վէպին հայաստանեան տարբերակը, գոր չեմ տեսած այլ լրած՝ անոր յապաւումներու մասին: Այլ չե՛զտած եմ Պէյրուսի Համայնավար վերնախաւին ապուշ հալածանքը Զարեան գրողին հանդէպ զայն ամբաստանելով

որպէս դաշնակցութեան գործակալ, մինչդեռ իրենց սովետական խնամակալները զինք ընդունեցին զրկաբաց:

«Գալով տողամիջեան անիմաստ գծիկներուն, (-) պէտք է նշել թէ անոնք արդիւնք եղան համակարգչային արկածի, 3 փոխանցումներու պատճառով եւ երկու համակարգչային անհամատեղելի (justified) եւ տողադարձային դրոյթներ գործածուելուն արդիւնք, ապա՝ սրբագրողին եւ տպարանին վերջին պահուն առանց իմ վերատեսութեան նոր էջադրում մը կատարելով տպագրելուն, որոնց համար ընթերցողներուն ներողամտութիւնը կը հայցեմ:

Ս. Վ.

«Ժիրայրը» (Մարտիրոս Պոյաճեան)

Շարունակուած էջ 14-էն

բնութագրերը՝ յենուելով ժամանակակիցների յուշագրութիւնների վրայ, քանզի այդ գործունէութիւնից արխիւային նիւթեր ու մամուլի հաղորդումներ մեզ չէին կարող հասնել: Այս բաժնում, հեղինակը սրբագրութիւններ է կատարել այն հեղինակների մօտ, որոնց համար նշուած թուականները կամ վայրերը մոռացութեան եւ այլ պատճառներով հասու չեն եղել եւ կամ պատմական իրականութեան չեն համապատասխանում: Անհնարին է կարգաւ այդ ծանր ու դժուարին պայմաններում ազատագրական պայքարի նետուած այդ խմբերի մաքառումները եւ չհիանալ նրանց անձնուրացութեան եւ հերոսական պայքարի ոգով:

1892թ. Դեկտեմբերին, Ժիրայրի անմիջական գործունէութեան արդիւնքում, Փոքր Հայքի շուրջ 80 բնակավայրերի կարեւոր կառույցների պատերին թրքերէն լեզուով փակցւում են հակասութեան մէջ յայտնի է դառնում որպէս «եաֆթաների խնդիրը»: Սուլթան Համիտին մտահոգում է այն պարագան, որ իրարից տասնեակ քիլոմէթրերով հեռու, լրտեսներով ողողուած մի տարածքի վրայ, միեւնոյն կոչերը նոյն գիշեր փակցուել են բոլոր կարեւոր շէնքերի վրայ եւ ոչ ոք չի նկատել կամ գործակալները նախապէս չեն իմացել: Մայր է առնում ձերբակալութիւնների անվերջ մի շղթայ: Զերբակալուածները կալանատներում են թարկուում են գազանային կտտանքների՝ նրանցից խոստովանութիւններ կորգելու համար: Ի վերջոյ Անգարայում տեղի է ունենում նրանց դատավարութիւնը: Սեբաստիայում, Երզնկայում եւ Եոզղատում նոյնպէս տեղի են ունենում հաւաքական դատավարութիւններ: Հեղինակին գնահատմամբ, Անգարայի դատավարութիւնը, որտեղ Ժիրայրի անունը հնչում է շուրջ 70 անգամ, հայոց ազգային ազատագրական պայքարի մեծագոյն դատավարութիւն է, որ հայ պատմագրութեան կողմից համարժէք ուշադրութեան չի արժանացել: Փաստորէն, ինչպէս եզրակացնում է հեղինակը, «Օսմանեան Կայսրութեան դատարանը դատում է հայ ազգային ազատագրական շարժումը»: Իր եզրակացութիւնը հիմնաւորելու համար, Ե. ձեռնգրեան մէջբերում է այն «չորս կարգի մեծ ոճիրները», որոնցով ամբաստանուում էին ձերբակալուածները: «Մեծ ոճիրների» շարքին՝ առաջինը եւ ամենակարեւորը՝ «Հայաստան մը կազմելու ունայն ցնորքն է, որ բոլոր, ամէն տեսակ եղեռնագործութիւններու գլխաւոր եւ միակ սկզբնապատճառն է»:

Հալածանքների եւ ձերբակալութիւնների այդ ծանր օրերին, ինչպէս նկատում է հեղինակը, Ժիրայրը շատ լաւ գիտէր, որ գլխաւոր թիրախներից մէկն էլ ինքն էր: Նա շրջանից չի հեռանում ու ամբողջութեամբ չի թաքնուում: Ստեղծուած նոր իրավիճակի պայմաններում, նա վերակազմակերպում է Եոզղատը եւ շրջակայ 46 հայկական գիւղերը (Օգուզի շրջան): Իշխանութիւնները քայլ առ քայլ հետեւում էին նրան: Այն գիւղը, որ այցելում է նա՝ մի քանի անգամ ենթարկւում է ծանր խուզարկութիւնների: Եոզղատցիները նուիրումով եւ զոհողութիւնների գնով պահպանում են իրենց սիրած գործչին: Խուզարկութիւնների պատրուակի տակ կատարուած բռնութիւնների եւ անօրինութիւնների դէմ Եոզղատը ալեկոծուում է: Տեղի են ունենում բախումներ: Բանտերը լցւում են նոր ձերբակալուածներով, որոնք ենթարկւում են դաժան տանջանքների: Ժիրայրը ցրում է իրեն ընկերակցող ֆետայիների խումբը եւ ժողովուրդի քաջաբանքներին վերջ տալու նպատակով յանձնուում է իշխանութեան: Ինչպէս գրում է հեղինակը՝ ոչ ոք չէր կասկածում տրուելիք պատիժի չափից. Կախաղան»:

Ե. ձեռնգրեանը Ժիրայրի կեանքի եւ գործունէութեան ներկայացմամբ ցոյց է տալիս հայոց ազգային ազատագրական պայքարի մէջ ընդգրկուած կարեւոր մի տարածաշրջանի եւ ժամանակահատուածի իրադարձութիւնները, տալով նաեւ այդ պայքարում մասնակից մարդկանց, տեղի ունեցած դէպքերի եւ յարակից հարցերի մասին հակիրճ ծանօթութիւններ, որոնք ընթերցողին առաջ բաժնում են տեղեկութիւնների հարուստ մի շտեմարան:

Մեր կարծիքով, կարելի է անվարան ասել, որ սոյն աշխատութեան հրատարակումով Ե. ձեռնգրեանին յաջողուել է ընթերցողին ներկայացնել ոչ միայն պատմական նիւթերով հարստացած ու վերամշակուած «Ժիրայր», այլ ամբողջապէս նորովի մի «Ժիրայր», շատ աւելի իրական ու կենդանի, պատմական դէպքերի հեռապատկերին վրայ շատ աւելի ցայտուն երեւացող ու վաւերական մի «Ժիրայր»:

«Ժիրայր»ը ընթերցելուց յետոյ, կրկին անգամ համոզուեցինք, որ անցնող տարեմուտին, ՀՀ ԳԱԱ նախագահութեան որոշումը՝ «Եղիկ ձեռնգրեանին շնորհել պատմական գիտութիւնների պատուաւոր դոկտորի կոչում»՝ միանգամայն տեղին էր եւ ժամանակին: Տարին չլրացած, «Ժիրայր» աշխատութիւնը գալիս հաստատուելու, որ գրքի հեղինակ Ե. ձեռնգրեանը միանգամայն արժանապատիւ տէրն է այդ կոչման: Կասկած չունենք, որ «Հրասիրտները» շարունակուելու են տողանցել եւ նրա ամէն մի նոր հատորը նոր ջերմութիւն կը բերի մեր սրտերին եւ կը բացայայտի հայոց ազատագրական պայքարի նոր դէմքերի:

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

Արաքսի Հէքիմեանի մահուան առթիւ Տէր եւ Տիկ. Կարօ եւ Անի Պէքարեան իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի հարազատներուն, յատկապէս Տէր եւ Տիկ. Միսաք եւ Թամար Հէքիմեաններուն:

VA Print Media

Book Printing • Hard Covers • Year Books
Restoration of Old Books & Bibles

Հետաքրքրուած ենք իրենց փոխարժեքով ստանալ՝

- Հայկական երգարաններ
- Կիլիկիոյ պատմական գիրքեր
- Ցեղասպանութեան հետ աւուրնչուած գիրքեր

Եթէ ունիք եման գիրքեր եւ կը փափաքիք զանոնք վաճառել, կը խնդրենք մեզի հետ կապ հաստատել Հեռաձայնելով՝ ՎԱՀԷ ԱԶԱՊԱՀԵԱՆԻՆ:

Նոր Գիրքերու
Տպագրութեան
եւ Հին Գիրքերու
Նորոգութեան

Vahe Atchabahan
2004 E. Washington Blvd. • Pasadena, CA 91104
Tel: 626-793-6220 • Cell: 626-354-5924
vamedia@yahoo.com • www.vaprintmedia.com

Մարդահամարը տեղի պիտի ունենայ այս Գարնան

Մարտի կեսին սկսեալ, կրնանք պատասխանել ինն պարզ հարցումներու, որպէսզի կարենանք օգնել տեղեկացնելու, թէ մեր համայնքներուն մէջ, յաջորդ տարի դրամը ինչպէ՛ս պետք է ծախսուի:
 Բոլոր հարցումները պաշտպանուած են եւ գաղտնի:

Իմացեք աւելին՝ այցելելով CaliforniaCensus.org կայքը: